

Corvus – Accessible Kit for Android

Rodina aplikácií sprístupňujúcich mobilné telefóny s operačným systémom Android aj nevidiacim a slabozrakým používateľom

Corvus - ako začať

Verzia príručky „Corvus – ako začať“ – december 2025

© 2014 - 2025 Touch&Speech n. o.

Obsah

1. Úvod	4
1.1 Aký je rozdiel medzi Corvus Prostredím a Corvus Čítačom?	4
2. Inštalácia a prvotné nastavenie Corvusu i vášho smartfónu s Androidom.....	6
2.1 Začíname s inštaláciou	6
2.2 Nastavenie, prípadne inštalácia syntézy reči.....	6
2.3 Inštalácia aplikačného setu Corvus	7
2.4 Prvotné nastavenia Corvusu a telefónu	8
2.4.1 Prvé spustenie Corvusu.....	9
2.4.2 Ďalšie odporúčané nastavenia Androidu	11
2.4.3 Ďalšie nastavenia v Corvuse (pre nevidiaceho).....	12
2.4.4 Ďalšie nastavenia v Corvuse (pre slabozrakého)	12
2.4.5 Odinštalovanie Corvusu	13
3. Začíname s Corvus Prostredím	14
3.1 Rozpohybujeme sa	14
3.2 Dnu a von	14
3.3 Prvý hovor z kontaktov a z registra hovorov	15
3.4 Prijatie, priebeh a ukončenie hovoru	16
3.5 Volanie vytočením čísla z klávesnice	18
3.6 Použitie alfanumerickej klávesnice typu „Štandardné tlačidlá“ a vyhľadanie kontaktu	19
3.7 Použitie alfanumerickej klávesnice typu „QWERTY“ a vyhľadanie kontaktu.....	21
3.8 Vytvorenie nového kontaktu s použitím kontextovej ponuky	23
3.9 Vytvorenie nového kontaktu z registra a z editu na vytáčanie.....	24
3.10 Napíšme svoju prvú SMSku	24
3.11 Prečítajme si svoju prvú SMSku.....	26
3.12 Diktovanie hlasom.....	27
3.13 Brailová klávesnica (1. časť): Začíname	29
3.14 Brailová klávesnica (2. časť): Písanie na stole a nastavenia.....	30
3.15 Brailová klávesnica (3. časť): Práca s textom	30
4. Začíname s Corvus Čítačom	33
4.1 Základné fungovanie čítača obrazovky.....	33
4.2 Rýchle nastavenia a notifikačná lišta	34
4.3 Inteligentný fokus.....	34
4.4 Posuvníky.....	35
4.5 Nedávne, domov, späť.....	35

4.6 Dole a doprava	36
4.7 Použitie brailovej klávesnice v Corvus čítači	37
4.8 Práca s webovými stránkami	38
4.8.1 Začíname s webom	38
4.8.2 Nastavenia prezerania webov	39
4.8.3 Použitie brailovej klávesnice na webe.....	40
4.9 Smartfón s Corvus Čítačom dočasne v rukách vidiaceho	41
5. A čo potom - záverom.....	43

1. Úvod

V neziskovej organizácii Touch&Speech už od roku 2013 vyvíjame vlastný set aplikácií na sprístupnenie mobilných telefónov s operačným systémom Android nevidiacim a slabozrakým. Meno nášho aplikačného setu je Corvus.

Mimochodom. Viete čo názov nášho aplikačného setu vlastne vyjadruje? Corvus v preklade z latinského slova znamená havran. Havran je v prírode symbolom inteligencie, no charakterizuje ho aj jeho špecifický hlas. Veríme, že aj náš Corvus, ktorý sa k vám ozýva svojim hlasom bude pre vás symbolom inteligencie, ktorú vám z vášho smartfónu sprostredkúva.

Označenie Corvusu ako „aplikačného setu“ napovedá, že nejde o jednu aplikáciu, ale o komplexný programový balíček zložený z dvoch hlavných častí, a to z aplikácií Corvus Prostredia a Corvus Čítača.

Príručka „Corvus - ako začať“ vás prevedie týmito základnými témami:

- Inštalácia a prvotné nastavenie Corvusu i vášho smartfónu s Androidom
- Začíname s Corvus Prostredím
- Začíname s Corvus Čítačom

Tento dokument má charakter referenčnej príručky. Neobsahuje detailné popisy fungovania jednotlivých častí aplikačného setu, Používateľom odporúčame prečítať si aj podrobnú používateľskú príručku, ktorá obsahuje kompletný popis špeciálneho prostredia aj čítača obrazovky Corvusu. Tú nájdete na webstránke uvedenej na konci tejto príručky.

1.1 Aký je rozdiel medzi Corvus Prostredím a Corvus Čítačom?

Aby bolo vykonávanie bežných úkonov so smartfónom čo najjednoduchšie a čo najefektívnejšie, vyvinuli sme sadu aplikácií v rástane vlastného launchera, zasadených do jednotného používateľského prostredia. To znamená, že zatiaľ čo v bežných aplikáciách Androidu vyzerá každá obrazovka inak a zároveň obsahuje okrem potrebných informácií aj kopu balastu, v našom prostredí sú obrazovky veľmi jednoduché, účelné a poskytujú vám presne tie informácie, ktoré potrebujete. Nevidiacim sa prihovárajú prostredníctvom hlasu podľa vášho výberu a slabozrakým ponúkajú dobre rozlíšiteľné ikony i kontrastné veľké písmo. Toto naše špeciálne používateľské prostredie, vyvinuté na mieru nevidiacim a slabozrakým označujeme ako Corvus Prostredie a aplikácie, ktorého ho využívajú, ako aplikácie Corvus Prostredia.

No a aj keď pohyb po obrazovkách Corvus Prostredia pripomína svojou intuitívnosťou staré tlačidlové telefóny, Corvus naplno využíva inteligenciu smartfónov a funkcionalitou rozhodne nie je pozadu. V Corvus prostredí môžete telefonovať, smskovať, mailovať, pracovať s dokumentmi, sťahovať a čítať si knihy. Corvus Prostredie má v sebe niekoľko vychytávok špeciálne pre nevidiacich a tak s ním rozpoznáte bankovky, roztriedite bielizeň, zistíte, či manžel nezabudol zhasnúť svetlo v kuchyni, ale pomôže vám aj s navigáciou, či identifikovať kompót v špajzy.

No a zatiaľ čo Corvus Prostredie prináša desiatky vlastných aplikácií, Corvus Čítač nevidiacim sprístupňuje všetky ostatné aplikácie a bežné prostredie Androidu. Samozrejme s podobne ľahkým a podobne intuitívnym ovládaním a dokonca aj s využitím rovnakej klávesnice akú používame v aplikáciách Corvus Prostredia. Vďaka Corvusovi sa tam nemusíte obmedzovať len na funkcie, ktoré sme pre vás pripravili, ale môžete tak využívať aj iné aplikácie Androidu. Používatelia s Corvusom radi

používajú nie len aplikácie primárne určené na uľahčenie života ľuďom so zrakovým postihnutím (napr. Be My Eyes - dobrovoľnícku pomoc cez telefón, navigačné aplikácie pre nevidiacich, aplikácie na rozpoznávanie predmetov či textov a pod.) ale vďaka Corvusovi majú prístup aj na internet, k sociálnym sieťam, či napr. k aplikáciám na kúpu cestovných lístkov a iným, ktoré môžu byť pre nich užitočné rovnako ako pre ľudí bez postihnutia.

Dôležité je, že Corvus sa vám nijako nevnučuje. Používate z neho len to, čo sa vám hodí. Kombinácia Corvus Prostredia a Corvus Čítača je ideálna pre väčšinu používateľov. No bez problémov je možné, ak sa rozhodnete používať napríklad len Corvus Čítač, pretože v bežnom prostredí Androidu sa pohybujete ako ryba vo vode. Používate štandardný Androidový launcher a náš čítač si zvolíte pre jeho rýchlu odozvu a skvelé ovládanie.

2. Inštalácia a prvé nastavenie Corvusu i vášho smartfónu s Androidom

2.1 Začíname s inštaláciou

Corvus je možné nainštalovať do smartfónov s operačným systémom Android. Podporovanú verziu operačného systému si overte na webstránke Corvusu, ktorú nájdete uvedenú aj na konci tejto príručky. Spôsob inštalácie Corvusu a nastavenia smartfónu, ktoré sú potrebné vykonať priamo v operačnom systéme, sa môžu líšiť v závislosti od verzie operačného systému Android, prípadne či používate telefón s tzv. „čistým“ Androidom, alebo nejakou dodatočnou nadstavbou (ako napr. One UI od SAMSUNG-u) a p. Preto v rámci tejto príručky nie je možné poskytnúť vám úplne presné inštrukcie, ale len všeobecnejšie body, ktorých je dôležité sa pri inštalácii pridržovať. Uvádzané názvy položiek z menu Androidu a prípadných zobrazovaných systémových správ sú teda len orientačné a môžu sa v jednotlivých prípadoch od tejto príručky odlišovať.

Niektoré nastavenia v prostredí Androidu môže byť ťažšie nájsť. Preto hneď po vstupe do Nastavení v Androide (nie v Corvus Prostredí) odporúčame využiť vyhľadávacie políčko, do ktorého zadáte predpokladaný názov, resp. ešte lepšie len časť názvu nastavenia, ktoré chcete vyhľadať. Potom si z ponúkaného zoznamu navrhovaných možností vyberiete to nastavenie, ktoré hľadáte.

Pred inštaláciou Corvusu odporúčame vykonať nasledujúce úkony a skontrolovať tieto nastavenia telefónu (môže to podstatne uľahčiť prvé kroky nevidiaceho s telefónom):

- Pripojenie na internet (či už prostredníctvom WiFi, alebo mobilných dát) by malo byť nastavené a aktívne,
- skontrolujte správnu voľbu jazyka (má vplyv napr. aj na rozpoznávanie reči a p.),
- pri výmene telefónu vykonajte prípadne prenos dát zo staršieho zariadenia (pre vidiacich asistentov je pohodlnejšie vykonať tento prenos ešte v čase, keď v telefóne nepracuje žiadna asistenčná technológia, pretože inštaláciou Corvusu sa podstatne zmení spôsob ovládania telefónu, čo je pre nevidiacich nevyhnutnosťou, no pre vidiacich môže byť mätúce),
- vykonajte aktualizácie operačného systému (pokúste sa o to aj opakovane),
- prostredníctvom Google Play, resp. Obchod Play aktualizujte všetky ostatné aplikácie v telefóne,
- začiatčovníkom dôrazne odporúčame zrušenie ochrany SIM-karty PIN kódom (keď sa naučíte s Corvusom pracovať, môžete si ochranu opäť zapnúť, ak to budete považovať za potrebné),
- vykonajte prvé spustenie internetového prehliadača Chrome a prejdite jeho prvotným nastavením.

Samotná inštalácia Corvusu pozostáva z nasledovných krokov

- Nastavenie, prípadne inštalácia vhodnej syntézy reči,
- inštalácia aplikačného setu Corvus,
- prvé nastavenia Corvusu a telefónu.

2.2 Nastavenie, prípadne inštalácia syntézy reči

Aby váš smartfón mohol poskytovať hlasovú odozvu (jednoduchšie povedané, aby vedel „rozprávať“), je potrebné mať v telefóne okrem Corvusu nainštalovanú a správne nastavenú aj hlasovú syntézu.

Tú má v sebe zabudovanú i samotný aplikačný set Corvus. Ide o syntézu reči eSpeak, ktorá je charakterizovaná predovšetkým vysokou spoľahlivosťou, čo je pre nevidiacich používateľov nesmierne dôležité. eSpeak má veľmi dobrú odozvu a v prípade potreby aj možnosť nastavenia extrémne vysokej rýchlosti reči. Ak sa rozhodnete používať vstavaný eSpeak, tak jeho používanie si nastavíte až po nainštalovaní Corvusu priamo v jeho nastaveniach.

Pre mnohých používateľov je však nevýhodou eSpeaku príliš strojové znenie. Preto Corvus umožňuje používanie aj ktorejkoľvek inej syntézy nainštalovanej v smartfóne. Tú je vhodné nastaviť v telefóne ešte pred inštaláciou Corvusu, aby sa Corvus hneď po svojom spustení rozrozsprával.

Drvivá väčšina smartfónov má dnes syntézu priamo predinštalovanú. Niekedy je však potrebné stiahnuť príslušné jazykové balíčky. K tomu je potrebné mať pri nastavovaní syntézy aktívne pripojenie na internet. Najčastejšie sa využíva syntéza Google TTS, alebo v telefónoch značky SAMSUNG býva predinštalovaná aj syntéza tohto výrobcu telefónov.

Typ syntézy a tiež jej jazyk zvolíte v prostredí Androidu a to v Nastaveniach. Vyhľadajte položku „Prevod textu na reč“, alebo niečo podobné. Nachádzať sa môže napr. v „Nastaveniach prístupnosti“, resp. v „Zjednodušení ovládania“, či „Jazyk a vstup“ a p. Na tomto mieste je obvykle možné aj prehrať hlasovú vzorku, aby ste počuli, ako daný hlas znie.

Ak vám eSpeak, alebo predinštalovaná syntéza v telefóne nevyhovujú, môžete si doinštalovať ktorúkoľvek bežnú syntézu podporujúcu váš jazyk napr. z obchodu Google Play (resp. Obchod Play). Najčastejšie sa stretávame s bezplatnou syntézou reči RH Voice, alebo platenými syntézami Vocalizer TTS, či Acapela TTS. No môžete vyskúšať i iné dostupné syntézy.

Zvolenú syntézu nainštalujete ako ktorúkoľvek inú bežnú aplikáciu. Následne je ale ešte väčšinou potrebné aplikáciu syntézy spustiť, vybrať v nej požadovaný jazyk a stiahnuť príslušný jazykový balíček. Pri inštalácii a nastavení konkrétneho hlasu, ktorým chcete, aby váš telefón s Corvusom hovoril, sa riadte pokynmi tvorcov vami zvolenej syntézy. Po nainštalovaní syntézy do zariadenia ju tiež musíte ešte podľa vyššie popísaného postupu nastaviť ako predvolenú.

2.3 Inštalácia aplikačného setu Corvus

Program Corvus v súčasnosti nedistribuuje prostredníctvom Google Play, resp. Obchod Play. Inštalačný APK súbor Corvusu si môžete stiahnuť z oficiálnej webovej stránky Corvusu uvedenej na konci tejto príručky, alebo vám ho poskytne váš predajca. Ak ste inštalačný súbor Corvus.apk nestiahli z internetu prostredníctvom vášho smartfónu, nakopírujte ho z PC do pamäte mobilného telefónu, alebo na pamäťovú kartu, a to štandardným spôsobom.

Inštaláciu spustíte poklepaním na stiahnutý, alebo nakopírovaný APK súbor. Buď sa vám ho podarí aktivovať rovno po stiahnutí z internetového prehliadača, resp. zo správy po stiahnutí notificačnej lišty, alebo ho vyhľadajte a aktivujte pomocou ľubovoľného správcu súborov.

Keďže aplikácia nie je inštalovaná z Google Play, budete následne vyzvaní na povolenie inštalácie aplikácií z iných zdrojov. Toto je potrebné povoliť. Môžete sa stretnúť s tým, že vám Android ponúkne možnosť povoliť inštaláciu len z aplikácie, z ktorej Corvus práve inštalujete, alebo vám poskytne zoznam všetkých relevantných aplikácií a vy si budete v tomto zozname musieť danú aplikáciu vyhľadať. Buď teda len rovno udelíte danej aplikácii príslušné povolenie, alebo v zozname ponúkaných aplikácií začiarknete aplikáciu, ktorá bude môcť Corvus nainštalovať. Štandardne to môže

byť prehliadač Chrome (ak inštalujete Corvus priamo z internetu), prípadne aplikácia Moje súbory (ak ho inštalujete z tejto aplikácie).

Ak by sa nezobrazila výzva na povolenie inštalácie aplikácií z iných zdrojov a inštalácia Corvusu by sa vďaka tomu skončila neúspešne, vyhľadajte povolenia pre inštaláciu aplikácií z iných zdrojov sami. V nastaveniach Androidu (prípadne s využitím vyhľadávacieho políčka) skúste vyhľadať niečo ako „Inštalovať neznáme aplikácie“. V zariadeniach SAMSUNG s Androidom 16 je napr. toto nastavenie skryté v položke „Aplikácie“, kde je potrebné aktivovať položku „Ďalšie možnosti“ (môžu byť označená aj ako tri bodky alebo ozubené koliesko). Tam aktivujete „Špeciálny prístup“ a následne „Inštalovať neznáme aplikácie“. Z ponúkaného zoznamu vyberte aplikácie, ktoré budú môcť Corvus nainštalovať. Štandardne to môže byť prehliadač Chrome, prípadne aplikácia Moje súbory. Potom opätovne spustíte inštaláciu Corvusu poklepaním na stiahnutý APK súbor.

Ak aj teraz inštalácia skončí chybou a vy používate zariadenie SAMSUNG, tak ešte v nastaveniach Androidu otvorte sekciu „Zabezpečenie a ochrana osobných údajov“. Tu vypniete funkciu „Automatický blokováč“ (na telefónoch od iných výrobcov ako SAMSUNG túto funkciu pravdepodobne nenájdete). Ďalej aktivujete položku „Zabezpečenie aplikácie“ a v nej položku „Ochrana aplikácie“. Tam vyhľadajte a aktivujte „Ďalšie možnosti“ (môžu byť označené ako tri bodky alebo ozubené koliesko) a tam položku „Ochrana aplikácií – nastavenia“, kde následne odčiarknete možnosť Ochrana aplikácií (resp. ju nastavte na vypnutú).

V niektorých prípadoch môže byť inštalácia Corvusu zamietnutá aj funkciou Play protect. V takom prípade inštaláciu budete musieť potvrdiť vo výstražnom okne Play Protect (potvrdzovací odkaz sa nachádza v informačnom texte), alebo rovnako ako v predošlom prípade môžete funkciu Play Protect dočasne vypnúť v nastaveniach Androidu, kde otvoríte sekciu „Zabezpečenie a ochrana osobných údajov“. Tam v položke „Zabezpečenie aplikácie“ vstúpte do položky Google Play Protect, kde aktivujete „Nastavenia“ (tiež môžu byť označené ako tri bodky, alebo ozubené koliesko) a tam odčiarknete „Kontrola aplikácií pomocou služby Play Protect - Play protect môže kontrolovať toto zariadenie...“. Následne kliknete na tlačidlo „Vypnúť“. V tomto kroku môžete byť vyzvaní na overenie pomocou hesla alebo odtlačku prsta.

Keďže sa štruktúra jednotlivých položiek nastavení Androidu veľmi často mení, aj tu si môžete pomôcť vyhľadávaním v nastaveniach Androidu. Následne opäť skúste Corvus nainštalovať tak, ako je popísané na začiatku tejto kapitoly, už by vám v tom nemalo nič brániť.

Od tohto kroku bude inštalácia prebiehať rovnako, ako keď inštalujete akúkoľvek inú aplikáciu. Po inštalácii môžete Corvus spustiť.

2.4 Prvotné nastavenia Corvusu a telefónu

Aby ste vedeli pokračovať v nastaveniach Corvusu, je potrebné, aby ste zvládli aspoň základné úkony pri pohybe v Corvus Prostredí. Našou snahou bolo, aby ovládanie bolo čo najviac intuitívne. Položky Corvus Prostredia sú usporiadané do stromovej štruktúry, pričom po jednotlivých položkách zoznamov sa pohybujeme švihom smerom dole a naspäť smerom hore. Ak sa potrebujeme do položky zanoriť, alebo ju potvrdiť, tak dva krát poklepeme jedným prstom po obrazovke. Späť sa vynoríme švihom doľava. Ak napriek jednoduchosti ovládanie Corvusu pre vás nie je dostatočne intuitívne, alebo tento krátky vhľad vám nepomohol, tak vám odporúčame prečítať si aspoň prvé kapitoly z ďalšej časti príručky – Začíname s Corvus Prostredím.

Základné nastavenie Corvusu a telefónu sa vykonáva jednak v Corvus Prostredí, do ktorého sa dostanete po spustení Corvusu, no niektoré nastavenia bude ešte potrebné vykonať aj v základných nastaveniach Androidu.

2.4.1 Prvé spustenie Corvusu

Po prvom spustení Corvusu sa na obrazovke môže objaviť informácia, že náš aplikačný set bol vytvorený pre staršiu verziu Androidu a preto vo vašom telefóne nemusí fungovať správne. Táto informácia sa zobrazuje pre to, že Corvus sa snaží sprístupňovať nie len najnovšiu funkcionálnosť Androidu, ale aj také funkcie, ktoré už nové aplikácie ovládať nevedia. Uvedená systémová informácia, ktorá môže pôsobiť metúco, nie je teda pravdivá. Je daňou za to, že z Corvus Prostredia vieme ovládať aj také funkcie smartfónu, ktoré by sme už mohli ovládať len prostredníctvom čítača obrazovky, ak by sa mal Corvus tejto hláške vyhnúť. Corvus je testovaný vždy aj s najnovšou verziou Androidu a využíva aj najnovšie možné technológie. Preto sa nemusíte obávať túto informáciu ignorovať.

Na starších verziách Androidu sa po nainštalovaní Corvusu môže stať, že ak stlačíte tlačidlo domov, vyzve vás systém k výberu predvolenej domovskej obrazovky. Ak v okne, ktoré sa zobrazí vyberiete Corvus, potom sa Corvus nastaví ako domovská obrazovka a okamžite sa spustí.

Ak ste správne nastavili niektorú z predinštalovaných syntéz dodaných výrobcom vášho telefónu, prípadne ste nainštalovali a nastavili inú syntézu podľa predchádzajúcej kapitoly, po riadnom spustení Corvusu by ste už mali počuť telefón rozprávať to, čo je zobrazené na jeho obrazovke. Ak sa tak nestane, skontrolujte nasledovné:

- Telefón by nemal byť v režime nerušiť.
- Skúste resetovať syntézu reči gestom 2-SHIFT švihnutie doprava. Ako 2-SHIFT používame v aplikačnom sete Corvus tlačidlo na stíšovanie hlasitosti. Stlačte teda tlačidlo na stíšovanie, mali by ste počuť dva tóny tesne za sebou. Počas toho ako tlačidlo držíte švihnite po obrazovke prstom doprava.
- Ak ani teraz Corvus nerozpráva, zopakujte gesto dva krát za sebou. Tým vynútíte použitie syntézy reči eSpeak. Následne skontrolujte nastavenia syntézy reči popísané v predchádzajúcej kapitole.

Nevidiacich používateľov upozorňujeme, že Corvus Prostredie, do ktorého ste sa dostali po spustení Corvusu, je špeciálne používateľské prostredie pre nevidiacich a slabozrakých, ktoré má vlastnú hlasovú odozvu. Preto ak si Corvus inštalujete sami s využitím iného čítača obrazovky je potrebné, aby ste takýto čítač obrazovky vždy po vstupe do Corvus Prostredia deaktivovali. Inak vám Corvus nebude fungovať správne. Pri popise prvotných nastavení však budeme vychádzať predovšetkým z častejšieho prípadu, že s inštaláciou a nastavením Corvusu nevidiacemu používateľovi pomáha jeho vidiaci asistent. Predpokladáme, že nevidiaci používatelia, ktorí zvládajú Corvus sami nainštalovať prostredníctvom iného čítača si aj z takéhoto popisu budú vedieť sami odvodiť postup, ktorý použijú kým sa im Corvus vrátane jeho vlastného zabudovaného Corvus Čítača úplne nerozpráva.

Teraz je potrebné vykonať tieto tri kroky:

- tzv. kontrolu Android nastavení priamo z Corvus Prostredia,
- aktiváciu licencie Corvusu,
- opätovnú kontrolu Android nastavení z Corvus Prostredia.

Aby ste prideliť Corvus potrebné počiatočné oprávnenia, vykonajte tieto kroky:

- Vstúpte dvojitým poklepaním do položky Ponuka a v podponuke šviháním dole vyhľadajte položku Pomocník, ktorú tiež dvojitým poklepaním aktivujte. Následne vyhľadajte a aktivujte položku Kontrola Android nastavení.
- Objaví sa vám informácia, že Corvus Čítač momentálne nie je aktivovaný a že kým ho neaktivujete, tak systémové dialógy nebudú ozvučené.
 - V prípade, ak inštalujete Corvus zrakom, táto informácia pre vás nie je podstatná.
 - Ak Corvus inštalujete bez zraku, vždy po zobrazení systémového dialógu (teda po opustení Corvus Prostredia) si budete musieť aktivovať váš doterajší čítač obrazovky, aby ste mohli vykonať príslušné nastavenie v prostredí Androidu. Vždy, keď sa po vykonaní nastavenia zas opäť vrátite do Corvus Prostredia váš doterajší čítač budete musieť deaktivovať. Je preto dobré, aby ste na to pamätali a na deaktiváciu / opätovnú aktiváciu pôvodného čítača mali vopred nastavenú nejakú vhodnú skratku.

Okno zo správou po prečítaní opustíte dvojitým poklepaním.
- Následne sa vám zobrazí zoznam s nastaveniami, ktoré je potrebné vykonať, resp. s oprávneniami, ktoré je vhodné prideliť. Postupne poklepte na jednotlivé položky tohto zoznamu, pozorne si prečítajte vysvetlenie, opätovne poklepte a ak máte záujem opísanú funkciu aktivovať, vyberte v ďalšom kroku poklepom (prípadne šviháním a poklepom) položku Potvrdiť. V systémovom dialógu, ktorý sa následne zobrazí, vykonajte potrebnú operáciu. Pre správnu funkčnosť Corvus odporúčame najmä novým používateľom aktivovať všetky požadované oprávnenia zo zoznamu.
- Ak sa po aktivácii niektorého z oprávnení ocitnete späť na hlavnej obrazovke Corvus na položke Ponuka, opätovne sa vráťte do Kontroly Android nastavení podľa postupu popísaného v prvom bode a pokračujte v prideľovaní jednotlivých oprávnení.
- Jednou z položiek zoznamu je Aktívny čítač obrazovky. Položka je nastavená na „Vypnuté“. Poklepte na položku, prečítajte si zobrazenú informáciu a opätovne poklepte. Následne:
 - Ak Corvus inštalujete zrakom, švihom dolu vyberte a poklepaním aktivujte položku „Aktivovať v tichom režime (pre slabozrakých)“. To preto, že aktivovaný čítač obrazovky výrazne mení spôsob ovládania smartfónu, čo by pre vidiaceho znamenalo pri ďalšom nastavovaní výraznú komplikáciu. Teraz povolíme len príslušný servis v systéme a samotný čítač aktivujeme v prípade, že telefón inštalujeme pre nevidiaceho používateľa, až v poslednom kroku.
 - V prípade, ak vykonávate inštaláciu bez zraku, môžete poklepať na položku „Aktivovať v hovoriacom režime (pre nevidiacich)“, aby sa Corvus Čítač rozrozprával hneď ako získa všetky potrebné oprávnenia.
- V „Zjednodušení ovládania“ (v nastaveniach Androidu) nájdite v časti „Služby“, alebo „Nainštalované Aplikácie“, resp. v nejakej obdobnej položke službu „Corvus“, do ktorej vstúpte a aktivujte ju príslušným prepínačom do stavu Zapnuté.
- Ak sa vám po poklepaní na položku Corvus vo vyšších verziách Androidu objavilo varovanie, že obmedzené nastavenie pre túto službu nie je z bezpečnostných dôvodov k dispozícii, alebo že aplikácii bol zamietnutý prístup, potvrdte ho tlačidlom OK. POZOR! Vidiacim sa môže javiť, že položka Corvus v zozname služieb je nedostupná. I napriek tomu sa dá a je nevyhnutné na ňu poklepať a následne potvrdiť uvedené varovanie. Inak nebude možné v dôležitých nastaveniach pokračovať ďalej.
- Následne sa šípkou vľavo hore, resp. tlačidlom „Navigovať nahor“ (nie tlačidlom „Späť“) vráťte do „Nastavení Androidu“, prejdite do časti „Aplikácie“ a z nainštalovaných aplikácií zvolte „Corvus“. Aktivujte tlačidlo „Viac možností“ (pre vidiacich sú to tri bodky pod sebou v pravom hornom rohu obrazovky) a potvrdte možnosť Povoľiť obmedzené nastavenia. V tomto kroku môžete byť vyzvaní na zadanie hesla, alebo na overenie pomocou odtlačku prsta. Ak tri

bodky v pravom hornom rohu (resp. tlačidlo „Viac možností“) nevidíte, zrejme ste vynechali poklepanie na službu Corvus a následné varovanie. Vráťte sa a postupujte podľa predošlého bodu.

- Následne opäť prejdite späť do „Nastavení Androidu“. V „Zjednodušení ovládania“ opätovne nájdite v časti „Služby“, alebo „Nainštalované Aplikácie“, resp. v obdobnej položke službu „Corvus“, do ktorej vstúpte a aktivujte ju príslušným prepínačom do stavu Zapnuté.
- Objaví sa bezpečnostné varovanie a informácia, k čomu všetkému má Corvus Čítač prístup. Informáciu potvrdíte tlačidlom Povolit.
- Ďalej pokračujte v prideloванні oprávnení a v nastaveniach podľa zoznamu v Kontrole Android nastavení Pomocníka Corvusu, až kým už nebude možné pridelit' žiadne ďalšie oprávnenia.

Po vykonaní prvotnej kontroly Android nastavení aktivujte licenciu Corvusu. Aktiváciu licencie rovnako nájdete v Pomocníkovi Corvusu a to pod položkou „Licencia“. Tam zvolte položku „Online aktivácia“ a v nasledovnom zozname ešte zvolte typ licencie, ktorú chcete aktivovať (v závislosti od licencií dostupných v čase inštalácie Corvusu a od toho, či ste si licenciu zakúpili, alebo máte záujem o bezplatnú licenciu). Potom už postupujte podľa pokynov Sprievodcu aktiváciou. Na vykonanie aktivácie je nevyhnutné mať telefón pripojený na internet a podľa typu aktivácie môže byť potrebné mať založenú aj príslušnú SIMkartu.

Po úspešnej aktivácii licencie Corvusu sa vám odomknú ďalšie funkcie, ktoré si môžu vyžadovať pridelenie ešte iných oprávnení, aké už boli pridelené. Preto sa opätovne vráťte do Pomocníka Corvusu a v „Kontrole Android nastavení“ pokračujte podľa už popísaného postupu v prideloванні novo zobrazených oprávnení až kým už nebude možné pridelit' žiadne ďalšie oprávnenia.

2.4.2 Ďalšie odporúčané nastavenia Androidu

Po inštalácii Corvusu a vykonaní prvotných nastavení (podľa predchádzajúcej kapitoly) ešte odporúčame v závislosti od typu telefónu vykonať aj ďalšie nastavenia. Najskôr zvážte nastavenia priamo v prostredí Androidu, teda mimo Corvus Prostredia. Vstúpiť do nich ale môžeme aj z ponuky Corvus Prostredia a to prechádzaním položiek PONUKA > NASTAVENIA > VYBRANÉ ANDROID NASTAVENIA a následným poklepaním na položku „Všetky nastavenia“.

Aj tu platí, že niektoré nižšie uvedené nastavenia nemusia byť dostupné pre dané zariadenie, danú verziu operačného systému, danú nadstavbu konkrétneho výrobcu a p., alebo môžu byť označené iným pomenovaním.

Väčšina telefónov umožňuje zapnutie funkcie, prostredníctvom ktorej je možné zrušiť hovor stlačením tlačidla pre vypínanie telefónu. Odporúčame túto funkciu aktivovať. Bežne ju možno nájsť v nastaveniach Androidu, v „Zjednodušení ovládania“, v sekcii „Ovládanie systému“, alebo v sekcii „Interakcia a zručnosť“ (pri zariadeniach SAMSUNG).

Na zariadeniach SAMSUNG možno na rovnakom mieste takisto nastaviť prijatie hovoru stlačením tlačidla pre pridávanie hlasitosti.

Okrem toho zvážte tieto nastavenia:

- Režim zobrazenia - pre slabozrakých je často vhodné zvážiť tmavý,
- Štít pre pohodlie očí, resp. tzv. modrý filter – pre slabozrakých môže byť vhodný,
- Jas - nevidiacim nízky, slabozrakým vysoký,
- Adaptívny jas – vypnuté,
- Bočné panely – vypnuté,

- Citlivosť na dotyk – zapnuté,
- Šetrič displeja – žiadny,
- Typ zamknutia obrazovky – žiadny (vhodné pre úplných začiatníkov, pokročilí používatelia samozrejme môžu použiť aj biometriu. V prípade nastavenia pinu alebo hesla odporúčame heslo, pretože to bude – na rozdiel od pinu- používateľ môcť zadávať prostredníctvom klávesnice Corvus),
- Always On Display a s ním súvisiace funkcie – vypnuté,
- Rotácia obrazu - u nevidiacich vypnuté,
- Bočné tlačidlo / Dlhé stlačenie - Menu vypnutia napájania
- Tlačidlo klávesnice na navigačnom paneli - zapnuté
- Tlačidlo zjednodušenia ovládania - vypnuté
- Bočné tlačidlo a tlačidlo zvýšenia hlasitosti – TalkBack (existuje len na zariadeniach Samsung)
- Tlačidlá zvýšenia a zníženia hlasitosti – Corvus (alebo nič, podľa uváženia)

2.4.3 Ďalšie nastavenia v Corvuse (pre nevidiaceho)

V Corvus Prostredí, presnejšie v PONUKA > NASTAVENIA odporúčame pri nevidiacich používateľoch zvážiť tieto nastavenia

- DISPLEJ > Veľkosť písma - Veľmi malé
- KLÁVESNICA > Zapnúť tlačidlá späť a menu - Zapnuté

!!! POZOR !!! Okrem toho dôrazne upozorňujeme, že ak ste doteraz nastavovali telefón a Corvus v režime pre slabozrakých (bez spusteného Corvus Čítača), no teraz ho bude už používať aj nevidiaci používateľ, je nevyhnutné v PONUKA > NASTAVENIA > ČÍTAČ OBRAZOVKY položku „Automaticky aktivovať pri opustení Corvusu“ nastaviť poklepaním na hodnotu „Zapnuté“. Táto voľba výrazne mení spôsob ovládania bežných Android aplikácií. Pre nevidiacich je však nevyhnutná!

2.4.4 Ďalšie nastavenia v Corvuse (pre slabozrakého)

V Corvus Prostredí, presnejšie v PONUKA > NASTAVENIA odporúčame pri slabozrakých používateľoch (takých, ktorí ešte nie sú odkázaný výlučne na hlasovú odozvu) zvážiť tieto nastavenia

- PROSTREDIE > Spôsob ovládania - tlačidlami a gestami (tzv. Touch režim, nevhodné pre nevidiacich používateľov),
- DISPLEJ > Veľkosť písma - veľmi veľké
- KLÁVESNICA > Zapnúť tlačidlá späť a menu - Zapnuté
- či má byť hlasová odozva predvolene zapnutá, alebo vypnutá a či si ju používateľ bude počas používania Corvusu sám zapínať len keď ju naozaj bude potrebovať, resp. vypínať, keď mu bude prekážať:
 - REČ > Nepoužívať hlasový výstup - vypnuté / zapnuté (určuje predvolený stav)
 - GESTÁ > UNIVERZÁLNE GESTÁ > Gesto na reset TTS umožňuje aj deaktiváciu hlasového výstupu - zapnuté (povoľuje možnosť aktivácie špeciálnej ponuky)
- Podľa potreby je tiež možné aktivovať Corvus Čítač, ktorý zabezpečuje čítanie obsahu obrazovky v aplikáciách tretích strán. Corvus Čítač však zároveň podstatným spôsobom mení ovládanie telefónu mimo Corvus Prostredia a tak je vhodné zapnúť ho len v prípade, ak je slabozraký používateľ naozaj odkázaný aj na hlasové sprístupnenie. V opačnom prípade možno pre uľahčenie práce s aplikáciami mimo Corvusu zvážiť aj používanie funkcie na

zväčšovanie obrazovky, ktoré je obvykle súčasťou samotného Androidu. V prípade potreby aktivácie Corvus Čítača prejdite na položku PONUKA > NASTAVENIA > ČÍTAČ OBRAZOVKY > Automaticky aktivovať pri opustení Corvusu, ktorú nastavte na hodnotu „Zapnuté“.

2.4.5 Odinštalovanie Corvusu

Aplikáciu Corvus je možné odinštalovať prostredníctvom správcu aplikácií, rovnako ako ktorúkoľvek inú aplikáciu. Na starších verziách operačného systému Android sa však môže stať, že bude tlačidlo pre odinštalovanie nedostupné. V takom prípade postupujte nasledovne:

- V Corvus Prostredí aktivujte položku PONUKA > NASTAVENIA > VYBRANÉ ANDROID NASTAVENIA > Všetky predvolené aplikácie.
- Prestavte predvolené aplikácie pre jednotlivé činnosti (aplikácia na telefonovanie, aplikácia na SMS, domovská aplikácia,...) na iné ako Corvus.
- Teraz budete môcť Corvus odinštalovať štandardným spôsobom.

3. Začíname s Corvus Prostredím

3.1 Rozpohybujeme sa

V tejto kapitole vás prvýkrát oboznámime s prostredím Corvusu. Zistíte, aké jednoduché je pohybovať sa v jeho ponuke a vďaka prvým dvom gestám si prezrieme informácie o stave telefónu na hlavnej obrazovke.

Predpokladáme, že už poznáte, ako telefón správne uchopiť, kde má dotykovú obrazovku a kde ostatné ovládacie prvky. Tiež predpokladáme, že telefón už máte zapnutý a Corvus správne nainštalovaný a aktivovaný.

Ak nemáte skúsenosť s dotykovou obrazovkou, je najskôr potrebné nacvičiť si vykonanie ľahkého švihy prstom po obrazovke. Švih je také rýchle pohladenie dotykového displeja. Telefón chyťte do jednej ruky a prstom druhej ruky vykonajte švih smerom dolu. Švih začnite v hornej tretine displeja, nie však úplne hore pod okrajom a ukončíte v spodnej tretine displeja. Gesto potrebuje mať určitú rýchlosť, nemalo by byť veľmi pomalé. Ak ste ho vykonali správne a zároveň máte obrazovku odomknutú, Corvus sa rozozvučí a oznámi vám nejakú informáciu. Jej obsah nie je zatiaľ dôležitý, dôležité je to, že ste Corvus dokázali rozpohybovať. Podobným spôsobom si vyskúšajte aj švih zdola hore. Končekom prsta v podstate opíšete oblúk. Začnete zo vzduchu, pohladíte displej a prst opäť zdvihnete. Švihy môžete striedať a poriadne si ich tak natrénujte. Pre istotu upozorňujeme, že švih by mal byť plynulým pohybom. Nemali by ste položiť prst na obrazovku, po chvíli prst potiahnuť a potom opäť po chvíli zdvihnúť. Vtedy smartfón nie vždy zareaguje. Pripomíname, že pri ovládaní telefónu nerozhoduje, kde sa dotýkate obrazovky. Dôležité sú gestá, ktoré na obrazovke vykonávate.

Švih dolu je v podstate to isté, ako keby ste na klasickej hmatateľnej klávesnici stlačili šípku dole. Rovnako švih nahor je to isté ako keby ste stlačili šípku hore. Jedným švihom sa posuniete v zozname vždy o jednu položku.

Rovno si teda môžeme prezrieť zoznam na hlavnej obrazovke Corvusu. Prvá položka v zozname je nazvaná Ponuka, respektíve Corvus oznámi vstup do ponuky. Spoľahlivo sa na ňu dostanete stlačením tlačidla HOME. Pretože je táto položka najvyššie v zozname, ostatné položky si postupne prezriete švihmi smerom dolu. Na hlavnej obrazovke nájdete stav batérie, signálu a na konci zoznamu dnešný dátum a čas. To, že ste na konci zoznamu zistíte aj tak, že Corvus okrem opakovania poslednej položky pri švihaní pípne. Vrátiť späť sa môžete v zozname švihaním smerom hore. Zároveň si všimnite, že Corvus neoznamuje len jednotlivé položky, ale na konci vždy povie na ktorej položke z koľkých sa práve nachádzate. To, že ste najvyššie v zozname okrem opakovania položky pri švihaní zistíte opäť aj z charakteristického pípnutia. Slabozrakým pomôže identifikovať začiatok a koniec zoznamu aj zarážka vo forme čiary, ktorá pribudne na položke v tom smere, do ktorého sa už nedá pokračovať.

Oboznámili sme sa teda s prvými dvoma gestami, ktoré potrebujeme na ovládanie Corvusu. Švih dole a švih hore sú v podstate to isté, čo šípky dolu a hore na klasickej klávesnici. Corvus sme rozpohybovali a hneď sme si aj pozreli informácie o stave nášho telefónu.

3.2 Dnu a von

Tu vás hlbšie oboznámime s prostredím Corvusu. Zistíte, ako vstúpiť do ponuky, ako si prezrieť jej položky a ako sa vrátiť späť. Vďaka tomu sa oboznámite so zoznamom aplikácií, ktoré náš Corvus v sebe integruje.

Predpokladáme, že svoj telefón už poznáte a viete používať gestá švih hore a švih dolu.

Predtým, než začneme uistiť sa, že ste na prvej položke hlavnej obrazovky, ktorú Corvus oznamuje ako vstup do ponuky. Teraz si ukážeme, ako túto položku aktivovať. Inými slovami ako do tejto položky vstúpiť. Ste teda na položke ponuka, do ktorej vstúpite poklepaním. Tým sa myslí gesto pri ktorom dvakrát tesne za sebou koncom prsta poľkáte na obrazovku telefónu. Opäť nie je dôležité v ktorej časti obrazovky. Dôležité je, aby ste to spravili dostatočne rýchlo. Ak ste poklepanie vykonali správne, Corvus sa opäť ozve a oznámi názov okna ponuka, a prvú položku v zozname tohto okna, ktorou je telefón. Znamená to, že ste úspešne do ponuky vstúpili. Niekedy to označujeme aj ako zanorenie o úroveň hlbšie. Položky v zozname ponuka si rovnako, ako položky v zozname na hlavnej obrazovke môžete prezrieť švihom smerom dolu a nazad švihmi hore. V tomto zozname nájdete napríklad aj položku aplikácie, kde si môžete pozrieť, čo všetko vám Corvus v nej ponúka. Do položky vstúpite poklepaním. Zanoríte sa tým opäť hlbšie. Corvus pri úspešnom vstupe do položky Aplikácie oznámi, že ste vstúpili do okna aplikácie, ste na prvej položke (napríklad Zápisník) zo zoznamu položiek. Samozrejme v čase, kedy čítate tento text, položiek už môže byť oveľa viac, keďže Corvus sa rýchlo rozvíja. Položky v zozname si môžete pozrieť švihom dolu a nazad švihom hore. Tieto funkcie zvykneme označovať aj ako aplikácie Corvusu. Keď sa chcete vrátiť o úroveň vyššie, spravíte to druhým gestom, ktoré vás chceme naučiť. Nebojte sa, je veľmi jednoduché. Na vynorenie sa o úroveň vyššie urobte jeden švih smerom doľava. Opäť sa oblúčikom s ľahkosťou dotknete displeja, potiahnete prst z pravej strany na ľavú a hneď ho dvihnete. V Corvuse sa vrátite do okna ponuka a budete stáť na položke aplikácie. Ak chcete v zoznamoch vyjsť ešte o úroveň vyššie, opäť švihnete doľava. Všimnite si, že na to, aby ste sa vrátili o úroveň vyššie môžete stáť na ktorejkoľvek položke v zozname, nemusíte byť len na jeho vrchu. V prípade, že budete stáť na položke ponuka na hlavnej obrazovke, ak by ste ešte raz skúsili švihnúť doľava, na vyššiu úroveň už nevyjdete, na čo Corvus zvukovo upozorní.

Naučili sme sa teda ako vstupovať do jednotlivých položiek zoznamov, zopakovali sme si prezeranie zoznamov a nakoniec sme sa naučili ako sa opäť vynoriť späť. Využili sme gesto poklepanie, teda dvakrát poľkať jedným prstom kdekoľvek na obrazovku, aby sme vstúpili do ponuky. Môžeme to prirovnať ku klávese Enter na klávesnici. Zároveň sme sa naučili aj vyjsť o úroveň späť a to jednoduchým gestom švih doľava.

3.3 Prvý hovor z kontaktov a z registra hovorov

Smartfón môžete mať na kopu vecí ale s istotou ho máte na telefonovanie. Z domovskej obrazovky z jej prvej položky Corvus Ponuka, sa poklepaním dostanete do zoznamu, ktorý začína položkou telefón, Corvus povie okno ponuka položka telefón 1 z 9. Švihom nadol sa dostanete na položku kontakty, Corvus povie kontakty 2 z 9. Poklepaním sa dostanete na zoznam telefonných kontaktov, ktoré máte uložené v smartfóne. Švihom nadol alebo nahor sa môžete po kontaktoch pohybovať, presne tak, ako na domovskej obrazovke, či v ktoromkoľvek inom zozname položiek. Corvus vám bude čítať jednotlivé mená a ich poradie v zozname. Kontakty sú zoradené abecedne. Vyhľadávať napísaním hľadaného mena sa naučíte v ďalšej časti, teraz musíte kontakt vyhľadať prešvihávaním. Povedzme si, že hľadáte napríklad Barboru. Šviháte teda smerom dolu, až kým ju nenájdete v zozname. Ale čo keby ste chceli zatelefonovať Zuzane. Zoznam kontaktov je dlhý a z toľkého prešvihávania by vás bolela ruka. Mohli by ste napríklad napísať do vyhľadávania meno Zuzana, samozrejme, keby ste to vedeli, ale Zuzana začína na z a teda s istotou bude niekde na konci zoznamu. Viete ju nájsť ešte oveľa rýchlejšie, stačí ak sa naučíte doplnkové gesto, ktorým preskočíte na poslednú položku v zozname. Tým gestom je švih dvoma prstami smerom dole. To čo teda robíte jedným prstom, keď prechádzate o jednu položku nižšie, teraz spravíte súčasne s dvoma prstami.

Švihnete zhora smerom dolu. No a asi vám už napadlo, že ak miesto Zuzany potrebujete zavolať napríklad Anke na začiatku zoznamu, urobíte to isté gesto len opačne, teda švihnete dvoma prstami súčasne zdola nahor. Také dvojprstové gestá kedy oboma prstami šviháte niektorým smerom označujete aj ako dvojšvih. Jedna dobrá rada, ak sa vám gesto nedarí, a v zozname sa neposúvate, skúste prsty oddialiť viac od seba. Často ich používatelia akoby zlepia dokopy, no telefón ich vtedy považuje len za jeden riadne hrubý prst. No a môžete ísť konečne telefonovať. K tomu ale ešte jedna pripomienka, predtým, než začnete telefonovať, uveďte si, že ste sa ešte nenaučili pokladať hovor, preto o položenie hovoru požiadajte toho, s kým telefonujete.

Vyberiete si teda zo zoznamu kontaktov napríklad Betku a hovor uskutočnite opäť poklepaním na položku Betka. Následne sa hovor hneď začne vytáčať.

Podobne funguje aj Register hovorov, kde sa zaznamenávajú všetky prichádzajúce, odchádzajúce a zmeškané hovory. Na domovskej obrazovke poklepaním vstúpíte do položky ponuka, švihnutím dole nájdete položku Register. V zozname Register sú 4 položky, kde nájdete informácie o vašich hovoroch. Na prvej položke sú informácie o volaných číslach, druhá položka sú neprijaté hovory, tretia položka sú prijaté hovory a štvrtá položka sú hovory ostatné. Do položky ostatné niektoré typy telefónov ukladajú napríklad odmietnuté hovory. Vráťme sa opäť na položku volané hovory. Keď na ňu poklepete, vidíte posledný hovor, ktorý ste uskutočnili pred chvíľou Betke. Corvus oznámil okrem mena volaného aj dátum a čas, kedy sa hovor uskutočnil. Listovaním v tomto zozname si môžete prejsť volané čísla a priamo z tohto zoznamu poklepaním uskutočniť hovor. Rovnako fungujú aj zoznamy neprijatých, prijatých a ostatných hovorov. Na záver vám ešte ukážeme, čo sa stane, ak vám niekto zavolá a vy hovor neprijmete. Ide o takzvaný neprijatý alebo zmeškaný hovor. Bolo by samozrejme nepraktické, vždy sa ísť presvedčiť do registra neprijatých hovorov, či vám tam niečo nové nepribudlo. Corvus na to pamätá a na domovskej obrazovke vám v prípade neprijatého hovoru túto informáciu zobrazí ešte pred položkou ponuka. Je to preto, aby ste informáciu o neprijatom hovore nikdy neprehliadli. V podstate sa nad položkou ponuka vytvorí nová položka s názvom Neprijaté hovory s uvedením počtu neprijatých hovorov, ktoré ste si v registri ešte nepozreli. Táto informácia bude na domovskej obrazovke zobrazená až dovtedy, kým v registri neprijatých hovorov bude nejaká položka, ktorú ste doposiaľ nevideli. Ak si chcete pozrieť, kto vám volal, poklepaním vstúpíte do položky Neprijaté hovory. Ocitnete sa takou malou skratkou priamo v registri neprijatých hovorov, kde si v zozname môžete prezrieť, kto vám telefonoval, prípadne ho poklepaním rovno vytočiť. Ešte jedno upozornenie. Niekedy sa stáva, že sa vám na domovskej obrazovke zobrazí informácia o neprijatých hovoroch. Vy do nej vstúpíte, pozriete si posledné neprijaté hovory a vrátite sa späť na hlavnú obrazovku. Ak ste videli všetky nové položky informácia o neprijatých hovoroch z domovskej obrazovky zmizne. No ak tam stále ostáva zobrazená verte, že nejaký neprijatý hovor ešte ušiel vašej pozornosti. A treba švihnúť nižšie v zozname.

Práve sme zúročili to, čo sme sa doteraz naučili. Vďaka gestám na pohyb po zoznamoch a gestám na vstup do položky a späť sme sa dokázali zorientovať nielen v kontaktoch, ale aj v registri hovorov. Hovor sme uskutočnili poklepaním po mene kontaktu. Na rýchly presun na koniec a začiatok zoznamu sme sa naučili využívať doplnkové dvojprstové gestá, teda dvojšvihy a to dvojšvih dolu a dvojšvih hore.

3.4 Prijatie, priebeh a ukončenie hovoru

V tejto kapitole sa oboznámite s obrazovkou znázorňujúcou prichádzajúci hovor. Následne sa naučíte hovor prijať, ukončiť alebo odmietnuť. Predpokladáme, že svoj telefón už poznáte a viete používať základné gestá v Corvuse.

V predchádzajúcich návodoch sme hovorili o vytáčaní telefónneho čísla. Čo však spraviť, ak niekto zavolá vám. Pri prichádzajúcom hovore sa na obrazovke smartfónu zobrazí krátky zoznam, ktorý obsahuje dve položky – meno volajúceho a informáciu o telefónnom čísle volajúceho. Ak meno volajúceho nemáte uložené v vašich kontaktoch, ukáže sa len telefónne číslo volajúceho. V tomto zozname sa pohybuje rovnako, ako aj v iných zoznamoch, teda švihom dolu a naspäť švihom hore.

Prijať, zrušiť a odmietnuť hovor môžete viacerými spôsobmi. Najefektívnejšie ako prijímať hovory je použitie tlačidiel hlasitosti. Ak počas vyzváňania stlačíte ktorékoľvek tlačidlo hlasitosti telefónu dva krát rýchlo za sebou, hovor prijmete. Ak ktorékoľvek tlačidlo hlasitosti stlačíte len raz, hovor sa neprijme, len sa stíši vyzváňanie a vy ho môžete ešte dodatočne prijať, alebo nechať „vzvoniť“. Tento spôsob si vyžaduje, aby Corvus bol predvolenou aplikáciou na telefonovanie a funguje od Androidu 6.

Niektoré telefóny (napríklad tie od SAMSUNGu) umožňujú prijať hovor aj dlhým stlačením tlačidla pre pridávanie hlasitosti. Túto funkciu je však potrebné najskôr aktivovať v nastaveniach Androidu (zvyčajne sa nachádza v nastaveniach „Zjednodušenie ovládania“, v časti „Interakcia a zručnosť“).

Hovor môžeme ukončiť stlačením tlačidla Power, aj to však musí byť povolené v nastaveniach. Na telefónoch značky SAMSUNG je to napr. v sekcii „Zjednodušené ovládanie“, tam v časti „Interakcia a zručnosť“, u iných výrobcov tom môže byť napr. v sekcii „Ovládanie systému“, alebo iných častiach nastavení Androidu. Možno sa pri nastavovaní telefónu budete musieť trochu poobzerať, prípadne využijete funkciu na vyhľadávanie v nastaveniach Androidu.

No a ďalším spôsobom obsluhy hovorov je prijímanie, resp. odmietanie hovoru gestami. Tento spôsob obsluhy hovorov musí byť povolený v Corvus Nastaveniach. Odmietnutie prichádzajúceho hovoru vykonáte dvojprstovým gestom, a to dvojšvih doľava. Toto gesto sa vykoná tak, ako švih doľava, len súčasne na obrazovke švihnete dvoma prstami naraz. Takto hovor odmietnete. Na prijatie prichádzajúceho hovoru využijete dvojprstové gesto, takzvaný dvojšvih doprava. Toto gesto sa vykoná tak, ako švih doprava, len súčasne na obrazovke švihnete dvoma prstami naraz.

Dvojprstové gestá je potrebné vykonávať s dostatočným rozstupom oboch prstov od seba, aby ich telefón nepovažoval za jeden mohutný prst. Po prijatí prichádzajúceho hovoru máte na obrazovke viacpoložkový zoznam, ktorý si prezeráte rovnako ako každý iný zoznam, teda švihom dolu a naspäť švihom hore. Vidíte, že prvá položka v zozname je informácia o tom, kto vám volá a ako dlho už hovor prebieha. Druhá položka v zozname obsluhuje reproduktor. Po poklepaní na túto položku aktivujete hlasitý odposluch počas hovoru. Opätovným poklepaním na tú istú položku hlasitý odposluch deaktivujete.

Ďalšia položka v zozname slúži na deaktiváciu mikrofónu, ďalšia na aktiváciu Bluetooth.

Potom je položka na prerušenie spojenia, ktorá hovor ukončí rovnako, ako keď stlačíte tlačidlo POWER. Na aktiváciu tejto položky a teda na zrušenie hovoru, na položku rovnako dva krát poklepete jedným prstom.

Na obrazovke prebiehajúceho hovoru je potom ešte možnosť tónovej voľby, ktorou ovládáte automatické ústredne napríklad pri hovore vášmu operátorovi.

Ešte dôležité upozornenie, smartfóny často sledujú svoju pozíciu voči uchu volajúceho. Preto, aby reagovali na vaše gestá, je telefón nevyhnutné oddialiť od ucha a dať ho ideálne do vodorovnej polohy obrazovkou smerom hore respektíve k vám.

Ešte jedna praktická rada na koniec. Počas vyzváňania telefónu vás Corvus informuje o telefónnom čísle a mene volajúceho. Aby ste sa mohli zamerať na hlas Corvusu, môžete zvonenie telefónu stíšiť krátkym stlačením tlačidla POWER tak, ako sme opísali vyššie.

Práve sme sa teda naučili ako zdvihnúť a odmietnuť prichádzajúci hovor a ako zrušiť práve prebiehajúci hovor. To všetko buď s pomocou tlačidiel hlasitosti, alebo tlačidiel HOME a POWER alebo s využitím dvojšvih doľava na odmietnutie hovoru, dvojšvih doprava na prijatie hovoru. Tiež sme si ukázali, ako si stíšiť vyzváňanie, aby sme si mohli v pokoji vypočuť meno a číslo volajúceho.

3.5 Volanie vytočením čísla z klávesnice

Teraz sa prvýkrát oboznámite s prepisovateľným editačným poľom, do ktorého budete zapisovať jedinečnou klávesnicou Corvus. Nateraz pôjde o číselné editačné pole a číselnú klávesnicu v module Telefón. Veríme, že po zvládnutí tejto časti tutoriálu budete sami vedieť zapisovať čísla v ktoromkoľvek číselnom editačnom poli, ale hlavne si prvýkrát zatelefonujete, keď nemáte telefónne číslo volaného uložené v kontaktoch, a musíte ho zadať ručne.

Nachádzate sa na domovskej obrazovke Corvusu, kde poklepete na položku Ponuka a zanoríte sa do zoznamu s prvou položkou telefón. Následne znova poklepete na položku Telefón. Otvorí sa vám editačné pole Vytočiť, v ktorom sa nachádza riadok, do ktorého sa zapisujú číslice a pod ním klávesnica s tlačidlami. Na prácu v tomto editačnom poli sa teda potrebujete naučiť rozlišovať gestá, ktoré použijete na klávesnici a gestá, ktoré môžete použiť iba v priestore zapisovacieho poľa nad klávesnicou. Keď je na displeji zobrazená klávesnica, zaberá zospodu približne 2/3 obrazovky. Teda priestor na vyhľadanie čísiel na klávesnici je dostatočne veľký na manipuláciu.

Klávesnica pozostáva z dvanástich polí usporiadaných v štyroch riadkoch, v každom riadku po troch poliach. Má teda radenie číslic ako pri bežnom tlačidlom telefóne teda takzvanú klávesnicu 3x4. Radenie číslic je v prvom riadku 1, 2, 3, v druhom 4, 5, 6, v treťom 7, 8, 9 a v poslednom * alebo+, 0 a mriežka.“

Časť obrazovky, na ktorej sa nachádza klávesnica, je možné prehliadať dotykom. Jedným prstom prechádzate po displeji a Corvus číta číslice, ktoré sú pod prstom. Keď nájdete číslicu, ktorú potrebujete zapísať, prst zdvihnete a číslica sa zapíše do zapisovacieho editačného poľa. Corvus to ohlásí zvukovým signálom a znovu prečíta číslicu, ktorá sa zapísala. Prehliadaním a dvíhaním prsta si môžete z číslic zapísať celé telefónne číslo, ktoré potrebujete vytočiť. Nemusíte sa báť, že prstom výjdete mimo klávesnicu, nebude to žiaden problém. Ak sa vám to náhodou aj podarí, Corvus vám ohlásí, že ste mimo klávesnice. Vtedy sa nachádzate v oblasti zapisovateľného poľa.

Ak sa náhodou pomýlite a zapíšete inú číslicu ako potrebujete, nevadí. Mazanie je veľmi jednoduché. Stačí, ak do priestoru klávesnice raz ťuknete dvomi prstami súčasne. Toto gesto zmaže číslicu zapísanú vľavo od kurzora. Ak budete gesto opakovať, viete tak postupne zmazať celé zapísané číslo. Corvus vždy prečíta číslicu, ktorú maže a to aj informáciou, že bola zmazaná. Tak máte aj mazanie plne pod kontrolou.

Ak si potrebujete overiť, čo ste zapísali, presuniete sa prstom do priestoru nad klávesnicou, teda tam, kde vám Corvus oznámi, že ste mimo klávesnice. Následne môžete švihmi doľava posúvať kurzor postupne smerom k prvej zapísanej číslici a smerom doprava sa vrátite po čísliciach opäť na koniec zapisovaného čísla. Existuje ale aj iný spôsob, ako si jednoducho prečítate obsah celého okna.

Na vyvolanie tejto funkcie sa naučíte nové gesto. Pri tomto geste ide o kombináciu stláčania tlačidla hlasitosti a švihania. Tlačidlá hlasitosti sa väčšinou stláčajú prstom ruky, v ktorej držíte smartfón a švih vykonávate prstom druhej ruky. Takže stlačíte tlačidlo pre zníženie hlasitosti, teda 2-SHIFT, držíte ho stlačené, zároveň na obrazovke poklepete jedným prstom a následne uvoľníte tlačidlo hlasitosti. Corvus ohlásí Vytočiť editačné pole, čísla tlačidla a zapísané číslo. Poklepaním jedným prstom na obrazovku v oblasti editačného poľa, teda mimo klávesnice, číslo aktivujete a začnete telefonovať.

Naučili sme sa zapísať telefónne číslo do editačného poľa a zoznámili sme sa s numerickou klávesnicou. Jednoduchým gestom ťuknutím dvoma prstami naraz sme chybnú číslicu mazali, gestom stlačením zníženia hlasitosti a súčasne poklepaním sme si nechali prečítať obsah aktuálneho okna so zapísaným číslom. No a na záver poklepaním do priestoru mimo klávesnice sme telefónne číslo vytočili.

3.6 Použitie alfanumerickej klávesnice typu „Štandardné tlačidlá“ a vyhľadanie kontaktu

Teraz sa máte možnosť oboznámiť so základným fungovaním jednej z mnohých alfanumerických klávesníc, ktoré Corvus používateľom ponúka. Ide o klávesnicu pomenovanú ako „Štandardné tlačidlá“, ktorá vychádza z koncepcie tzv. 3x4 klávesníc. Písanie na nej využijete pri vyhľadávaní kontaktu, čo vám pri telefonovaní bude poriadne šetriť čas.

Poklepaním vstúpíte do prvej položky Ponuka. V nasledujúcom zozname vyhľadáte švihom smerom dolu kontakty a poklepaním do nich vstúpíte. Hneď po vstupe do kontaktov vám Corvus oznámi, že stojíte na prvej položke z celkového počtu kontaktov. Keďže chcete hľadať Martina a písmeno M je niekde v strede abecedy, je jasné, že s klasickým prešvihávaním neobstojíte. A tak potrebujete spustiť vyhľadávanie. To je však veľmi jednoduché. Stačí vám aktivovať klávesnicu, ktorú spustíte tak, že stlačíte a držíte tlačidlo zvýšenia hlasitosti, ktoré označujeme ako 1-SHIFT a súčasne druhou rukou vykonáte švih dolu. Následne tlačidlo 1-SHIFT uvoľníte. Tlačidlá hlasitosti sa väčšinou stláčajú prstom ruky, v ktorej držíte smartfón a švih sa vykonáva prstom druhej ruky.

Corvus vám oznámi: „hľadať, editačné pole, jedno veľké písmeno, tlačidlá“. To znamená, že ste sa prepli do editačného okna na hľadanie a zároveň bola spustená alfanumerická klávesnica, ktorá zapíše text s prvým veľkým písmenom. Slovo tlačidlá definuje typ klávesnice, pretože v Corvuse poznáme hneď niekoľko druhov písania. Tlačidlá však patria medzi najrozšírenejšie a preto si písanie ukážeme na nich.

Do editačného poľa na hľadanie ideme teda zadať text, ktorý chcete vyhľadať. Hľadáte kamaráta Martina, takže potrebujete napísať slovo Martin. Tak, ako pri numerickej klávesnici aj teraz je obrazovka rozčlenená na 2 časti. V spodných zhruba 2/3 sa nachádza samotná klávesnica a nad ňou je priestor na písanie. Klávesnica je rozčlenená na 12 tlačidiel v troch stĺpcoch a štyroch riadkoch. Ide teda, tak ako sme spomenuli už v úvode, o takzvanú klávesnicu 3x4 a tí, ktorí si ešte pamätáte staré tlačidlové Nokie, sa určite veľmi potešíte, pretože ju v podstate poznáte.

K jednotlivým tlačidlám je pridelených hneď niekoľko znakov a je vhodné dobre sa ich naučiť. Rozloženie znakov a písmen na klávesnici je podrobne rozpísané v kompletnej používateľskej príručke. Na každom políčku sa nachádza tri a viac znakov. Pre úvodnú prácu si vysvetlíme len znaky na prvých troch až štyroch pozíciách na každom tlačidle, ostatné si môžete doplniť z užívateľskej príručky.

Na prvom riadku na tlačidle 1, teda prvom zľava sú znaky pre bodku, čiarku, otáznik, výkričník. Na druhom tlačidle sú písmená základnej abecedy v poradí a, b, c. Na treťom tlačidle sú písmená d, e, f. V druhom riadku máme ďalšie 3 tlačidlá, označujeme ich ako 4,5,6. Na štvrtom tlačidle sú písmená g, h, i. Na piatom tlačidle j, k, l a na šiestom tlačidle m, n, o. V treťom riadku na siedmom tlačidle sú

písmená p, q, r, s. Na ôsmom tlačidle písmená t, u, v. Na deviatom tlačidle w, x, y, z. V štvrtom riadku na desiatom tlačidle hviezdika plus, mínus, lomienko. Na jedenástom tlačidle medzera, nula a zariadkovanie. Na dvanástom tlačidle znaky krížik, úvodzovky, znak pre dolár, znak pre percentá.

Písanie písmen na prvých pozíciách je podobné ako na číselnej klávesnici. Prstom prechádzate po tlačidlách klávesnice a Corvus vám číta vždy prvé písmeno daného tlačidla. Keď zdvihnete prst z klávesnice písmeno sa zapíše do editačného poľa, Corvus pípne a zapisované písmeno zopakuje.

Idete teda napísať slovo Martin. Viete, že písmeno M sa nachádza na 6. tlačidle a tak prst položíte do priestoru klávesnice tam, kde približne očakávate toto tlačidlo. Prehľadávaním displeja za pomoci Corvusu, ktorý vám odčíta to, čo máte práve pod prstom, klávesu určite nájdete, aj keby ste sa pri položení hneď netrafili. Corvus zapisuje znaky až vtedy, keď prst z klávesnice zdvihnete. Nemusíte mať teda obavu si klávesnicu poprezeť. Keď Corvus prečíta písmeno M prst z obrazovky zdvihnete. O tom, že písmeno bolo zapísané vás Corvus uistí jeho opätovným prečítaním a pípnutím. Následne hľadáte písmeno A, o ktorom viete, že je ako prvé písmeno na druhom tlačidle. Ak by ste náhodou vyšli mimo klávesnicu, Corvus vám to oznámi a vy sa môžete bez problémov postaviť opäť do poľa klávesnice.

Po zapísaní písmena A idete zapísať písmeno R, o ktorom viete, že je na siedmom tlačidle, no až tretie v poradí. Zároveň ale vieme, že ako prvé je na 7. tlačidle písmeno p, ktoré vyhľadáte rovnako ako pri písmenách M a A. Keď ho však nájdete, prst nezdvíhate, ale naopak, kdekoľvek na displej ťuknete súčasne ešte jedným prstom a to toľkokrát, kým vám Corvus neoznámi, že je pripravený zapísať požadované R. Keďže R je na 7. tlačidle ako 3. v poradí postačí vám urobiť druhým prstom dva príťuky. Keď Corvus oznámi písmeno R, oba prsty z klávesnice dvihnete, aby ste písmeno zapísali. T je jednoduché, pretože je opäť ako prvé na 8. tlačidle. 8. tlačidlo vyhľadáte jedným prstom a po uvoľnení prstu sa písmeno T zapíše. Na písmeno I, ktoré je tretie v poradí na štvrtom tlačidle a rovnako aj na písmeno N, ktoré je druhé na 6. tlačidle opäť využijete príťuky. Najskôr vyhľadáte príslušné tlačidlá, jeden prst ponecháte na nájdenom tlačidle a druhým prstom príťukávate až kým sa neozve požadované písmeno.

Ak sa náhodou pomýlite aj tu, rovnako ako pri numerickej klávesnici vymažete chybný znak krátkym ťuknutím oboma prstami naraz kdekoľvek do priestoru klávesnice. Keď si chcete celý zapísaný text prečítať, použijete rovnaké gesto, ako pri numerickej klávesnici a to stlačenie a držanie tlačidla na ubratie hlasitosti 2-SHIFT, poklepanie jedným prstom a pustenie tlačidla. No a na potvrdenie zapísaného textu musíte poklepať v priestore editačného poľa, teda mimo klávesnice.

Následne sa zobrazí zoznam Kontakty s vyfiltrovaním všetkých kontaktov s menom Martin. Ak máte v kontaktoch uložených viacero Martinov, švihnutím si nájdete toho, ktorému chcete volať. Samozrejme nemuseli ste zadávať celé meno, stačilo zadať napríklad len písmeno M, alebo časť mena Mart, no v takom prípade by vám smartfón vyhľadal všetky mená v ktorých sa písmeno M, respektíve časť slova Mart vyskytuje. Takže by vám vyhľadalo aj Martu. No ale vráťme sa k Martinovi. Na uskutočnenie hovoru stačí už len na Martin poklepať. A voláte.

Ešte jeden typ na záver, väčšina používateľov pozná rozloženie znakov na jednotlivých tlačidlách ešte zo starých tlačidlových telefónov. Preto Corvus číta v predvolenom stave len prvý znak na tlačidle. Ak si však máte problém znaky na tlačidlách zapamätať, nemusíte sa báť. Stačí v nastavení Corvusu v časti venovanej nastaveniu tlačidlovej klávesnice zapnúť rozšírenú odozvu pri prehmatávaní klávesnice. Corvus vám potom bude predčítavať všetky znaky na jednotlivých tlačidlách.

Naučili sme sa písať na alfanumerickej klávesnici, poznáme nové gesto 1-SHIFT švih dolu na vyvolanie klávesnice a zopakovali sme si gestá na mazanie textu i prečítanie obsahu obrazovky. Vďaka tomu sa nám podarilo vyfiltrovať si v kontaktoch kamaráta Martina a zavolať mu.

V prípade, že by vám táto klávesnica nevyhovovala, je ju možné vymeniť za inú a to výberom z ponúkaných možností v PONUKA > NASTAVENIA > KLÁVESNICA, v položke “Klávesnica pre alfanumerický vstup”.

3.7 Použitie alfanumerickej klávesnice typu „QWERTY“ a vyhľadanie kontaktu

Ako jednu z alternatív k 3x4 klávesniciam Corvus ponúka aj vlastnú QWERTY klávesnicu. Nastavíte ju podľa popisu uvedeného na konci predošlej kapitoly QWERTY klávesnica si na rozdiel od 3x4 klávesnice vyžaduje presnejšie zameranie prsta pri vyhľadávaní konkrétneho znaku, no pre mnohých používateľov, ktorí si už nepamätajú písanie na starých tlačidlových mobiloch, môže byť táto klávesnica prijateľnejšia.

Použitie QWERTY klávesnice si ukážeme na presne tom istom príklade, ako použitie 3x4 klávesnice v predošlej kapitole, len zmeníme meno kontaktu, ktoré budeme vyhľadávať.

Ak ste si teda nastavili QWERTY klávesnicu pre alfanumerický vstup, začneme rovnako, ako v predošlom prípade. Poklepaním vstúpite do prvej položky Ponuka. V nasledujúcom zozname vyhľadáte švihanim smerom dolu Kontakty a poklepaním do nich vstúpite. Hneď po vstupe do kontaktov vám Corvus oznámi, že stojí na prvej položke z celkového počtu kontaktov. Keďže chcete hľadať Mášu a písmeno M je niekde v strede abecedy, aktivujete klávesnicu aby ste mohli kontakt vyhľadať jeho napísaním. Klávesnicu spustíte tak, že stlačíte a držíte tlačidlo zvýšenia hlasitosti, ktoré označujeme ako 1-SHIFT a súčasne druhou rukou vykonáte švih dolu. Následne tlačidlo 1-SHIFT uvoľníte.

Corvus vám oznámi: „hľadať, editačné pole, jedno veľké písmeno, klávesnica QWERTY“. To znamená, že ste sa prepli do editačného okna na hľadanie a zároveň bola spustená alfanumerická klávesnica ktorá zapíše text s prvým veľkým písmenom. Slová „klávesnica QWERTY“ definujú typ klávesnice, pretože v Corvuse poznáme hneď niekoľko druhov písania.

Do editačného poľa na hľadanie ideme teda zadať text, ktorý chcete vyhľadať. Hľadáte kamarátku Mášu, takže potrebujete napísať slovo Máša. Tak, ako pri predchádzajúcich klávesniciach, aj teraz je obrazovka rozčlenená na 2 časti. Spodná časť je ale teraz o niečo menšia. Zaberá menej ako 1/2 výšky (táto výška je ale nastaviteľná) a nachádza sa na nej samotná klávesnica. Nad ňou je priestor na písanie. Klávesnica je v základnom rozložení rozčlenená na 44 tlačidiel v piatich riadkoch, pričom rozloženie tlačidiel na obrazovke pripomína rozloženie klávesov na počítačovej klávesnici.

Horný rad má desať tlačidiel a je numerický (obsahuje postupne zľava číslice 1 až 9 a vpravo číslicu 0). V ďalšom riadku sa nachádza 10 znakov (konkrétne písmená, resp. znaky neuvádzame zámerne, lebo sú závislé od jazyka). Tretí riadok má 9 tlačidiel a je mierne posunutý oproti prvým dvom (tak ako na fyzickej klávesnici). Štvrtý riadok (rovnako s deviatimi tlačidlami) začína tlačidlom SHIFT, pokračuje siedmimi znakmi (v závislosti od jazyka) a ukončený je tlačidlom BACK SPACE. V piatom riadku je 6 tlačidiel, ktoré sú ale roztiahnuté popod celú klávesnicu. Prvé tlačidlo SYMBOL umožňuje prepínanie klávesnice do režimu špeciálnych znakov (symbolov), potom nasledujú dve tlačidlá s často používanými znakmi, resp. symbolmi, predĺžené tlačidlo medzerníka, opäť jedno tlačidlo so znakom a nakoniec, vpravo dole, tlačidlo zariadkovania, K tlačidlám obsahujúcim písmená, ktoré majú varianty s diakritikou (napr. písmeno A môže mať variant s dĺžňou, písmeno S môže mať variant s mäkkeňom

a p.) je pridelených hneď niekoľko znakov (teda nie len základné písmeno na prvej pozícii, ale aj všetky jeho používané varianty s diakritikou na ďalších pozíciách).

Písanie písmen na prvých pozíciách je podobné ako na číselnej klávesnici. Prstom prechádzate po tlačidlách klávesnice a Corvus vám pri prechode prstom nad tlačidlom začína čítať vždy prvé písmeno daného tlačidla. Keď zodvihnete prst z klávesnice písmeno sa zapíše do editačného poľa, Corvus pípne a zapisované písmeno zopakuje. Je však potrebné udržať si určitú rýchlosť prezerania, aby Corvus nestihol začať čítať ďalšie písmená na tlačidle, ponad ktoré prechádzate.

Idete teda napísať slovo Máša. Z používania fyzickej klávesnice zhruba viete, že písmeno M sa nachádza na 4. riadku klávesnice a to v jeho pravej časti. Tak prst položíte do priestoru klávesnice tam, kde približne očakávate toto tlačidlo. Prehľadávaním displeja za pomoci Corvusu, ktorý vám číta to, čo máte práve pod prstom, klávesu určite nájdete, aj keby ste sa pri položení hneď netrafili. Corvus zapisuje znaky až vtedy, keď prst z klávesnice zodvihnete. Nemusíte mať teda obavu si klávesnicu poprezeráť. Keď Corvus prečíta písmeno M prst z obrazovky zdvihnete. O tom, že písmeno bolo zapísané vás Corvus uistí jeho opätovným prečítaním a pípnutím. Ak by ste náhodou vyšli mimo klávesnicu, Corvus vám to oznámi a vy sa môžete bez problémov postaviť opäť do poľa klávesnice.

Následne hľadáte písmeno á (teda a s dĺžňom). Predpokladáte, že bude na tlačidle spolu s krátkym písmenom a. Teda v treťom riadku úplne vľavo. Položíte teda prst na predpokladané miesto a drobnými pohybmi vyhľadáte presnú pozíciu tlačidla s písmenom a. Keďže ale nechcete zapisovať krátke a, ale a s dĺžňom, na tlačidle chvíľu necháte položený prst bez pohybu a počkáte, kým vám Corvus neprečíta požadovaný znak – teda dlhé á. Následne prst zodvihnete a Corvus písmeno zapíše a zopakuje. Ak by ste nestihli prst zodvihnúť a Corvus by začal čítať ďalšie znaky v poradí, pokojne prst nechajte položený na mieste. Corvus bude všetky znaky priradené k tlačidlu cyklicky opakuvať až kým prst nezodvihnete. K dlhému á sa teda vráti.

Podobne zapíšete aj písmeno š. Položíte prst na klávesnicu, vyhľadáte písmeno s potom chvíľu počkáte s prstom položeným nad pozíciou tlačidla s písmenom s až kým Corvus neprečíta písmeno š a vtedy prst zodvihnete. Nakoniec už len tak, ako písmeno M, zapíšete písmeno a.

Ak sa náhodou pomýlite, aj tu, rovnako ako pri numerickej klávesnici, vymažete chybný znak krátkym ťuknutím oboma prstami naraz kdekoľvek do priestoru klávesnice. Použiť môžete ale aj tlačidlo BACK SPACE na klávesnici, ktoré sa používa podobne, ako keď chcete zapísať znak. Prečíta sa pri položení prsta naň a aktivuje, keď prst z obrazovky zodvihneme. Tlačidlom SHIFT môžete prepínať zapisovanie písmen na jedno veľké, alebo jeho opakovaným aktivovaním na všetky veľké. Tlačidlo SYMBOL sa zas používa na prepínanie klávesnice do režimu zapisovania špeciálnych znakov (symbolov). V tomto režime potom SHIFT slúži na prepínanie medzi viacerými vrstvami klávesnice (každá vrstva obsahuje svoju sadu špeciálnych znakov / symbolov). Keď si chcete celý zapísaný text prečítať, použijete rovnaké gesto, ako pri numerickej klávesnici a to stlačenie a držanie tlačidla na ubratie hlasitosti 2-SHIFT + POKLEPANIE jedným prstom a pustenie tlačidla. No a na potvrdenie zapísaného textu musíte poklepať v priestore editačného poľa, teda mimo klávesnice.

Potom už opäť pokračujete podobne ako v predošlej kapitole. Zobrazí sa vám zoznam Kontakty s vyfiltrovaním všetkých kontaktov s menom Máša. Ak máte v kontaktoch uložených viacero Máš, šviháním si nájdete tú, ktorej chcete volať. Na uskutočnenie hovoru stačí už len na konkrétny kontakt poklepať a voláte.

Ešte dva typy na záver. Keď prechádzate prstom po QWERTY klávesnici príliš pomaly, možno sa vám stane, že Corvus začne na niektorom z tlačidiel čítať ďalší znak. V predvolenom nastavení tejto klávesnice však už pri čítaní ďalšieho znaku priradeného k tlačidlu nie je možné znaky meniť

prechodom na iné tlačidlo. Kým nezodvihnete prst, budú rotovať už len znaky priradené k tlačidlu, kde ste sa zdržali. Toto je však v nastavení QWERTY klávesnice možné zmeniť a nastaviť klávesnicu tak, aby sa zmenil znak pri prechode na iné tlačidlo aj ak sa už rozbehlo vymenúvanie priradených znakov k tlačidlu. Zapnúť môžete tiež režim, v ktorom sa bude QWERTY klávesnica správať pri výbere ďalších znakov priradených k tlačidlu podobne, ako klávesnica popísaná v predošlej kapitole. Teda ďalšie znaky priradené k tlačidlám nevyberáte vyčkávaním, ale príklepom druhým prstom.

V tejto kapitole sme si vyskúšali písanie na alfanumerickej QWERTY klávesnici, zopakovali sme si gesto 1-SHIFT + ŠVIH DOLU na vyvolanie klávesnice a zopakovali sme si gestá na mazanie textu i prečítanie obsahu obrazovky. Vďaka tomu sa nám podarilo vyfiltrovať si v kontaktoch kamarátku Mášu a zavolať jej.

O spôsobe fungovania ostatných klávesníc, vrátane mimoriadne efektívneho písania a ovládania smartfónu pomocou Brailovej klávesnice a tiež o ďalších užitočných funkciách Corvusu, ktoré vám písanie a editáciu textu môžu mimoriadne uľahčiť, sa viac dočítate v kompletnej používateľskej príručke.

3.8 Vytvorenie nového kontaktu s použitím kontextovej ponuky

Teraz si vysvetlíme, ako si môžete uložiť kontakt a vysvetlíme si aj používanie kontextového menu najmä v kontaktoch.

Najprv si ukážeme vytvorenie kontaktu v zozname kontaktov. Na domovskej obrazovke poklepete na položku Ponuka, následne prešviháním sa dostanete na položku Kontakty, do ktorej vstúpíte poklepaním. Corvus vám prečítal prvé meno zo zoznamu kontaktov. Na vytvorenie nového kontaktu využívame takzvanú kontextovú ponuku. Tí, ktorí pracujete s počítačom, kontextové ponuky bežne využívate napríklad pri práci so súbormi. Aktivujete ich klávesou, ktorá býva umiestnená vpravo od medzerníka, alebo ak na počítač vidíte, určite používate aj pravé tlačidlo myši. Položky kontextovej ponuky sa prispôbujú v závislosti od situácie a týkajú sa buď práce s položkou zoznamu, na ktorej práve stojíte, alebo celého zoznamu, v ktorom sa nachádzate. Bývajú v nej funkcie na mazanie, upravovanie, označovanie, kopírovanie, vyhľadávanie, či vytváranie nových položiek v zozname. Preto aj teraz, keď chcete vytvoriť novú položku v zozname, teda keď chcete pridať nový kontakt do zoznamu kontaktov, aktivujete najskôr kontextovú ponuku. To spravíte gestom poklepanie dvoma prstami naraz, a to na hociktovej položke v zozname, teda na hociktorom mene. Ak by ste ale chceli napríklad uložený kontakt upravovať, kontextovú ponuku musíte vyvolávať priamo na tom kontakte, ktorý chcete upraviť. Po vykonaní gesta, ktoré pre zjednodušenie zvykneme nazývať aj dvojité poklepanie, teda poklepanie dvoma prstami súčasne sa dostanete do zoznamu kontextovej ponuky. Vidíte, že po dvojitom poklepaní ste sa dostali do kontextovej ponuky kontakt. Položky v nej prechádzate prešvihávaním, rovnako, ako aj v iných zoznamoch. Pozrime sa teda, čo kontextová ponuka pre kontakty skrýva. Tak, ako sme hovorili, sú to všetko operácie, ktoré vykonávate buď s kontaktom, na ktorom ste stáli v čase, keď ste kontextovú ponuku vyvolali, alebo operácie týkajúce sa celého zoznamu. Vás momentálne zaujíma položka Nový, pretože chcete vytvoriť nový kontakt. Po poklepaní sa automaticky otvorí klávesnica a editačné pole pre vloženie krstného mena nového kontaktu. Napíšete meno a poklepaním mimo klávesnice sa otvorí editačné pole pre vloženie priezviska. Napíšete priezvisko, poklepete mimo klávesnice a otvorí sa číselná klávesnica a editačné pole pre vloženie čísla. Po napísaní čísla a poklepaní mimo klávesnice sa kontakt automaticky uloží do zoznamu kontaktov. Vytvorili ste teda úspešne kontakt. Corvus sa po uložení nového kontaktu nastavil na prvé meno v zozname kontaktov. No a keď to budete potrebovať, kontakt na kamaráta si poľahky

nájdete v zozname kontaktov. Vďaka kontextovej ponuke si napríklad môžete kontakty editovať, označovať, priradiť im vyzváňacie tóny, či rýchlu voľbu a podobne.

Ukázali sme si, ako si môžeme uložiť kontakt vytvorením nového kontaktu v zozname kontaktov. Naučili sme sa vyvolávať kontextovú ponuku vďaka ktorej môžeme pracovať s kontaktmi.

3.9 Vytvorenie nového kontaktu z registra a z editu na vytáčanie

Vysvetlíme si, ako si môžeme uložiť kontakt z registra hovorov a z poľa na vytáčanie. Ukážeme si aj zopár zaujímavých funkcií kontextovej ponuky. Predpokladáme, že už máte na dobrej úrovni zvládnuté základné gestá. Určite si pred touto časťou pozrite aj kapitoly venované numerickej aj alfanumerickej klávesnici a hlavne časť venovanú vytvoreniu a uloženiu nového kontaktu v module kontakty.

Predstavme si situáciu, že sme pred chvíľou dovolali s kamarátom, ktorý nám zavolať z nového mobilu s novým telefónnym číslom, ktoré ešte nemáme uložené. Toto telefónne číslo by sme si radi uložili. Z domovskej obrazovky Corvusu poklepem na položku Ponuka a prešvihám sa na položku Register, kde poklepem. V zozname registra mi Corvus oznámi, že okno Register má štyri položky, môžeme si ich prešvihad. Sú to Volané čísla, Neprijaté hovory, Prijaté hovory a Ostatné hovory. Poklepem na položku Prijaté hovory, kde mi Corvus prečíta, kto mi naposledy volal, kedy a aké je poradie položky v zozname. Keďže mi naposledy volal kamarát, ktorého číslo ešte nemáme uložené, Corvus prečítal jeho telefónne číslo. Pri uložených kontaktoch Corvus číta mená. Číslo si uloží do zoznamu kontaktov vyvolaním kontextovej ponuky na tomto čísle gestom poklepanie dvoma prstami naraz – teda dvojité poklepanie.

Šviháním prejdem na položku – Pridať do kontaktov. Po poklepaní sa nám automaticky otvorí klávesnica a editačné pole pre vloženie krstného mena nového kontaktu. Napíšem meno a poklepaním mimo klávesnice sa mi otvorí editačné pole pre vloženie priezviska. Napíšem priezvisko, poklepaním mimo klávesnice a otvorí sa číselná klávesnica, v ktorej už bude telefónne číslo vypísané, takže tú stačí už len potvrdiť poklepaním mimo klávesnice. Po uložení telefónneho čísla do kontaktov mi už Corvus v Registri bude čítať meno kontaktu, nie telefónne číslo. Podobne môžeme samozrejme pracovať so všetkými telefónnymi číslami v ďalších registroch volaných, neprijatých aj ostatných hovorov.

Telefónne číslo si môžeme uložiť aj cez navolenie telefónneho čísla v editačnom poli pre vytáčanie. Dostanem sa na položku Telefón, vypíšem telefónne číslo a následne v oblasti mimo klávesnice vyvolám kontextovú ponuku dvojitým poklepaním. Otvorí sa kontextová ponuka, z ktorej si vyberiem pridať do kontaktov a ďalej už postupujem rovnako, ako sme spomínali vyššie.

Práve sme si ukázali, ako si môžeme uložiť kontakt z registra, či z poľa na vytáčanie čísla.

3.10 Napíšme svoju prvú SMSku

Bližšie sa oboznámime s modulom správy, najmä s časťou nová správa. Ukážeme si, ako napísať správu, zadať príjemcov správy a správu odoslať.

Nachádzate sa na domovskej obrazovke Corvusu. Poklepaním na položku Ponuka sa vnoríte do zoznamu a prešviháte sa na položku – správy. Poklepaním na položku správy sa otvorí zoznam štyroch položiek, s ktorými spravujeme sms v mobile. Medzi položkami sa prešvihá. Prvá položka – nová správa, umožní napísať novú správu. Cez položku doručené sa dostanete do zoznamu správ, ktoré

vám prišli. V tretej položke Odoslané sú uložené správy, ktoré ste z mobilu odosielali. V poslednej položke nedoručiteľné sú uchovávané správy, ktoré nebolo možné doručiť napr. z dôvodu výpadku signálu.

Poklepaním na položku nová správa sa otvorí ponuka so 4 možnosťami, ktoré si najskôr pozrime. Význam jednotlivých položiek z tohto zoznamu si postupne vysvetlíme. Dôležité je uvedomiť si, že na to, aby ste odoslali správu potrebujete zadať informácie do viacerých položiek v tomto zozname. Až na konci využijete poslednú položku Odoslať na samotné odoslanie správy. Začnime teda na prvej položke zoznamu, ktorou je Upraviť text. Po poklepaní sa otvorí editačné pole s názvom text správy, zapisovacím riadkom a alfanumerickou klávesnicou. Do editačného poľa napíšete text správy. Písanie na alfanumerickej klávesnici je vysvetlené v časti na to zameranej. Text správy už máte napísaný a poklepaním v hornej časti obrazovky, teda mimo klávesnice, ho do správy vložíte a zároveň sa vrátite k zoznamu štyroch položiek, ktoré tvoria novú správu. Švihom nadol sa posuniete na ďalšiu položku Upraviť príjemcov.

Poklepaním na túto položku sa otvorí editačné pole s číselnou klávesnicou, do ktorého zadáte číslo adresáta správy. Položku Upraviť príjemcov teda použijete vtedy, ak chcete poslať správu na číslo, ktoré nemáte uložené v kontaktoch. V tomto editačnom poli, rovnako aj v editačnom poli so zapísanou správou si môžete gestom stlačenia ubratia hlasitosti 2-SHIFT a súčasne poklepania nechať prečítať obsah zobrazeného okna aj so zapísaným textom, respektíve číslom. Číslo príjemcu vložíte do správy poklepaním mimo klávesnice a zároveň sa opäť vrátite do zoznamu štyroch položiek novej správy a správu odošlete. Keďže ste do správy úspešne vložili text aj číslo adresáta, tretiu položku v zozname na teraz vynecháme a rovno prejdete na položku odoslať. Po poklepaní na túto položku správu odošlete.

Opätovne si vytvoríte novú správu poklepaním na položku nová správa. Do prvej položky v zozname nová správa vložíte text novej správy tak, ako sme si to už pred chvíľou ukázali. Po vložení textu sa teraz pokúsíte do správy vložiť číslo adresáta, ktorého máte uloženého v kontaktoch. Preto nateraz vynecháme druhú položku v zozname novej správy a poklepaním vstúpíte do tretej položky zoznamu Pridať príjemcov (zoznam). Poklepaním na tejto položke ste sa dostali k zoznamu kontaktov, kde švihom prechádzate zoznam a meno, ktorému chcete správu poslať, potvrdíte poklepaním. Prípadne môžete kontakt vyhľadať formou vyvolania klávesnice a napísania mena. Táto funkcionlita je podrobnejšie popísaná inej časti tutoriálu. Nájdete hľadaný kontakt, napríklad Janka Mrkvička a do správy ho vložíte poklepaním. Opäť ste v zozname štyroch položiek novej správy. Správu opäť odošlete poklepaním na poslednú položku v zozname, položku Odoslať.

Po odoslaní správy budete stáť na položke Nová správa. Ak chcete zistiť, či odoslanie prebehlo v poriadku, môžete sa švihom nadol dostať na položku Odoslané, kde sú uložené správy, ktoré ste z telefónu odoslali. Poklepaním na túto položku sa otvorí zoznam odoslaných správ, pričom posledná odoslaná je zobrazená v zozname ako prvá v poradí. Ak by ste tam vašu práve odoslanú správu nenašli, môžete sa ešte presvedčiť, či nezapadla do položky Nedoručiteľné, kde sa ukladajú všetky správy, ktorých odoslanie bolo neúspešné napríklad z dôvodu straty signálu.

V tomto návode sa nám teda podarilo napísať a poslať našu prvú správu. Vlastne napísali sme dve správy, pričom jednu sme odoslali na ručne zadané telefónne číslo a druhú adresátovi, ktorého sme už mali uloženého v kontaktoch. Za týmto účelom sme si ukázali štvorpoložkový zoznam novej správy a naučili sme sa postupne vyplniť jeho položky tak, aby sme nakoniec mohli správu poklepaním na poslednú položku v zozname odoslať.

3.11 Prečítajme si svoju prvú SMSku

Teraz sa budeme venovať čítaniu správ. Samotné čítanie správ je pomerne jednoduché a ukážeme vám aj zopár vychytávok, ktoré môžete pri čítaní správy, či iného textu použiť. Predpokladáme, že už máte na dobrej úrovni zvládnuté základné gestá.

Príchod novej správy vám Corvus ohlásí zvukovým znamením, ktoré si môžete sami nastaviť v nastaveniach. Informácia o doručení novej SMS správy sa zobrazí na hlavnej obrazovke Corvusu vyššie nad položkou ponuka. To preto, aby ste novú správu nikdy neprehliadli. V podstate sa nad položkou ponuka vytvorí nová položka s názvom Nové správy a uvedením počtu prijatých, ešte neprečítaných správ. Táto informácia bude na domovskej obrazovke zobrazená až dovtedy, kým budete mať v priečinku doručených správ nejaké správy neprečítané. Ak si chcete práve prijatú správu prečítať, poklepaním vstúpite do tejto položky. Tým sa presuniete priamo do zoznamu doručených správ. Samozrejme, že sa sem môžete kedykoľvek dostať aj poklepaním na položku ponuka, následne prešvihnutím a poklepaním na položku správy a nakoniec prešvihnutím a poklepaním na položku doručené. Ak máte odosielateľa správy uloženého v kontaktoch, Corvus vám ohlásí jeho meno, ak nie, tak telefónne číslo a pozíciu doručenej SMS správy v zozname. Okrem toho v prípade, že ste správu ešte nečítali, oznámi vám Corvus aj to, že ide o správu neprečítanú. Poklepaním na neprečítanú, ale môže byť aj na prečítanú doručenú správu sa vám SMSka otvorí v novom okne a Corvus vám ju celú hneď aj prečíta. Toto okno nazývame neprepisovateľné editačné pole, pretože v ňom nie je možné text prepisovať. V takomto editačnom poli sa klávesnica nezobrazuje a jeho účelom je text len zobraziť a umožniť jeho pohodlné prečítanie. Aj keď vám Corvus po vstupe do správy SMSku celú prečítal, niekedy potrebujeme text správy ešte dôkladnejšie preskúmať napríklad čítaním po slovách alebo po znakoch. Najskôr je však potrebné vedieť, že pri práci s textom sa miesto, kde práve píšete alebo čítate označuje zvislou blikajúcou čiarou – kurzorom. Písmeno sa zapíše naľavo od kurzora. Pri čítaní textu sa kurzor podľa typu gesta, ktoré použijete, môže pohybovať po znakoch, po slovách, po riadkoch a podobne.

Gestá pri písaní a čítaní sa teda viažu na polohu kurzora v texte. Teraz si preberieme niektoré gestá, ktoré budete potrebovať pri čítaní sms správy alebo iného textu.

Nachádzate sa v správach a máte otvorenú jednu z doručených správ. Kurzorom ste na jej začiatku. To znamená, že všetok text je umiestnený vpravo od kurzora. Veď všetci u nás čítame v smere zľava doprava. Preto, ak sa budete chcieť posunúť o jeden znak ďalej, vykonáte gesto švih doprava, čím sa kurzor posunie o jeden znak doprava. Corvus prečíta ďalší znak, ktorý je teraz prvý od kurzora vpravo. Je to podobné, ako pri použití čítača na klasickom počítači. Takto si skúsme prejsť niekoľko znakov doručenej správy. Švihom doprava sa po znakoch postupne prepracúvate na jej koniec. Švih doľava posúva kurzor o jeden znak doľava, teda v texte smerom späť. Corvus tentokrát prečíta znak, ktorý ste práve preskočili. Aj to je rovnaké, ako na počítači. Ak ste na začiatku textu, Corvus oznámi Začiatok. Rovnako ak ste na konci textu, Corvus oznámi jeho Koniec. Jednoduchým švihom doprava a doľava sa teda pohybujete po znakoch. Pohyb po znakoch je príliš zdĺhavý a hodí sa len v špecifických situáciách. oveľa častejšie budete určite používať pohyb po riadkoch. Švih nadol posunie kurzor o jeden riadok nadol. Corvus vám prečíta celý text zapísaný v danom riadku, do ktorého ste sa s kurzorom práve prešvihli. Švih nahor posunie kurzor o jeden riadok nahor. Na podobnom princípe funguje aj gesto dvoj švih doprava, teda švihnutie dvoma prstami naraz smerom doprava, ktoré posunie kurzor o jedno slovo doprava. A už určite tušíte, že dvojšvih doľava spôsobí, že budete čítať text odzadu po slovách smerom na jeho začiatok. Ešte si spomeňte na doplnkové gestá dvojšvih smerom dolu a dvojšvih smerom hore. V zoznamoch ste sa vďaka nim presúvali veľmi rýchlo na koniec a späť na začiatok. Rovnako to funguje aj tu. Dvoj švih nadol posunie kurzor na koniec textu a dvojšvih

nahor vás vráti opäť na jeho začiatok. S pomocou týchto gest si teda môžete prečítať SMSku po znakoch, slovách, riadkoch, rýchlo sa dostať na jej začiatok aj koniec. Ak podržíte tlačidlo na zvyšovanie hlasitosti, teda 1-SHIFT a súčasne švihnete jedným prstom doprava, spustíte tým plynulé čítanie, ktoré bude pokračovať až kým sa správa celá neprečíta alebo kým sa opäť nedotknete displeja. Plynulé čítanie sa samozrejme spúšťa od miesta, kde sa kurzor práve nachádza a smeruje na koniec textu. Ešte je dobré vedieť, že počas plynulého čítania nedochádza k automatickému vypnutiu displeja, možno to však urobiť stlačením tlačidla pre vypnutie telefónu. Plynulé čítanie bude pokračovať aj po uzamknutí obrazovky a šetríte tak batériu. Správu zavriete poklepaním.

Na koniec si ešte všimnite, že keď budete v zozname správ postupne prechádzať smerom dolu, Corvus vám správy prečíta aj bez toho, aby ste ich museli otvoriť. Takže pozor, na čítanie milostných správ. Je to však praktické, lebo ušetríte vaše prsty. Ak by ste Corvus potrebovali rýchlo umlčať, stlačíte a uvoľníte tlačidlo na znižovanie hlasitosti, teda 2-SHIFT a Corvus zmĺkne. Pri takomto čítaní správ sa však už po znakoch, či po slovách samozrejme pohybovať nemôžete.

Na záver ešte jeden dobrý typ. Uvedomte si, že čím je písmo väčšie, tým menej sa ho zmestí na jeden riadok. Zatiaľ čo slabozrakí sa budú zrejme snažiť nastaviť písmo na čo najväčšie, nevidiaci môžu zvážiť naopak použitie čo najmenšieho písma, aby bol pohyb po riadkoch čo najefektívnejší. Veľkosť písma upravíte v nastaveniach Corvusu.

Musíme priznať, že spôsob práce s textom považujeme v porovnaní s inými programami za veľmi silnú stránku Corvusu.

Ukázali sme si, ako si prečítať správy a vyskúšali si funkciu plynulého čítania. Pre podrobné prezretie textu správy sme sa naučili jednoduché gestá na pohyb v texte po znakoch, slovách i riadkoch. Mimo iného nám pribudlo aj nové gestá 1-SHIFT švih doprava na spustenie plynulého čítania a krátke stlačenie 2-SHIFT na umlčanie Corvusu.

3.12 Diktovanie hlasom

Teraz sa budeme venovať diktovaniu hlasom. Ukážeme si, ako napísať správu aj zadať príjemcu správy formou diktovania hlasom. Svoju prvú nadiktovanú správu aj odošlete.

Ovládanie telefónu hlasom sa stáva už bežnou súčasťou funkcií telefónov a toto zjednodušenie ovládania využívajú nielen zrakovo postihnutí užívatelia. Funkcia diktovanie hlasom funguje vo všetkých prepisovateľných editačných poliach – to znamená napríklad tam, kde píšete svoju SMSku, v editačnom poli, kde vytáčate číslo volaného, v editačnom poli určenom na vyhľadávanie, dokonca aj v kalkulačke. Praktické je najmä pri tvorbe e-mailov, pretože tie obvykle obsahujú viac textu a hlavne, keď posielate e-maily znamená to, že ste zrejme pripojený na internet, a to je základná podmienka pre to, aby ste túto skvelú funkciu mohli používať. Okrem podmienky pripojenia na internet je tu ešte jedno obmedzenie, a to ruchy okolitého prostredia. Pre čo najpresnejšie rozpoznanie reči je potrebné pamätať na niekoľko zásad – diktovanie hlasom funguje najlepšie v nehluchom prostredí – teda ak máte zapnuté rádio, televízor, prípadne ste na hlučnej ulici, môže byť so správnosťou prepisu problém. Pri diktovaní musíte hovoriť zrozumiteľne, nepoužívať slang a hovoriť gramaticky správne.

Povieme si, ako s využitím funkcie diktovania hlasom môžete napísať text SMS správy, vyhľadať kontakt na jej adresáta. Takto pošlete svoju prvú nadiktovanú správu. Ale pekne po poriadku. Na hlavnej obrazovke poklepete na položku Ponuka, následne sa prešviháte na položku Správy, ktorú potvrdíte poklepaním. Rovnako poklepaním potvrdíte aj novú správu a v nej položku upraviť text. Teraz sa nachádzate v prepisovateľnom editačnom poli určenom na zapísanie textu novej správy. Na

obrazovke je zobrazená aj klávesnica, ktorú môžete kedykoľvek použiť, no zatiaľ si ju nevšímajte. Rozpoznávanie reči aktivujete stlačením a podržaním tlačidla pre pridávanie hlasitosti – teda 1-SHIFT. Keď zaznie krátky zvukový signál, v prednastavenom stave je to cca po 3 sekundách, môžete začať diktovať. Tlačidlo pridávania hlasitosti držíte stlačené po celú dobu diktovania. Telefón držíte v prirodzenej polohe pred sebou. Po dokončení diktovania uvoľníte tlačidlo pridávania hlasitosti. Diktovanie bude ukončené automaticky v prípade, ak sa počas diktovania odmlčíte na dlhší čas. Po dokončení diktovania bude rozpoznaný text vložený na pozíciu kurzora a zároveň bude vyslovený pomocou hlasového výstupu. Ak by ste chceli pokračovať v diktovaní, znovu stačí stlačiť tlačidlo, počkáte na zvukový signál a začnete hovoriť. Pre ukončenie diktovania znovu pustíte tlačidlo hlasitosti. Corvus rozpoznáva často používané interpunkčné znamienka, či iné znaky – napr. bodku, čiarku, otáznik, nový riadok, zátvorka a pod. Ak chcete však vetu ukončiť bodkou, musíte ju na konci diktovania aj vysloviť. Teda keď vyslovíte napríklad Prídem hneď bodka Zazvoním bodka, Corvus zapíše dve vety a obe budú ukončené bodkou. Nadiktovaný text je možné prehliadať, či editovať úplne rovnako ako text napísaný na klávesnici. Takže ak sa pri diktovaní vyskytla nejaká chybička, či preklep, gestami na pohyb po texte sa k nej viete dostať a opraviť pomocou zobrazenej klávesnice. Alebo chybné slovo vymazať a nadiktovať ho znova. Ak píšete SMS správu a nie napríklad e-mail alebo poznámku, máme pre vás jedno odporúčanie. Corvus sa snaží text zapisovať gramaticky správne, teda aj s diakritikou. SMS správy je však lepšie posilať bez diakritiky, pretože sa tak vojde do jednej správy oveľa viac znakov. Ak platíte za každú SMSku zvlášť, je lepšie využiť funkciu odstránenia diakritiky. Vyvolaním kontextovej ponuky k správe, môžete cez položku odstrániť diakritiku z aktuálneho textu nechať vymazať všetky dlžne a mäččene. Táto funkcia je dostupná aj v iných editačných poliach, ale v SMS správe má najväčšie čaro.

Keď máte nadiktovaný text správy poklepete v oblasti mimo klávesnice, čím sa vrátite na zoznam položiek novej správy. Švihnutím sa presuniete na položku Pridať príjemcov (zoznam), na ktorej poklepete. Spustí sa zoznam všetkých uložených kontaktov. Aby ste mohli využiť diktovanie hlasom v tomto zozname, musíte najskôr vyvolať editačné pole s klávesnicou na vyhľadávanie v kontaktoch. To spravíte gestom 1-SHIFT švih dolu. Po zobrazení editačného poľa hľadať spustíte funkciu diktovania pridržaním hlasitosti hore, teda 1-SHIFT. Opäť držíte a po zvukovom signále nadiktujete meno hľadanej osoby. Následne 1-SHIFT uvoľníte a zapísané meno potvrdíte poklepaním mimo klávesnice. Zo zoznamu vyberiete adresáta správy a poklepaním ho vložíte do SMSky . Potom vám stačí už len správu odoslať. Prejdete na poslednú položku v zozname a poklepaním potvrdíte. Hotovo. Prvá nadiktovaná správa je na svete.

Ešte si môžeme popísať, že podobne funguje diktovanie aj v editačnom poli modulu telefón. Poklepaním položky ponuka na domovskej obrazovke a následne poklepaním na položke telefón sa dostanete do editačného poľa na zadanie telefónneho čísla, ktoré chcete zavolať. Opäť vám stačí len pridržať 1-SHIFT, po zapípaní nadiktovať telefónne číslo a 1-SHIFT uvoľniť. Už vám stačí len poklepanie mimo klávesnice a telefonujete.

Ďalšie podrobnosti k interpunkčným znamienkam a matematickým znakom používaným v kalkulačke možno nájsť v používateľskej príručke. Na záver dva dobré tipy. Po prvé. Ak potrebujete nadiktovať Corvusovi nejaký dlhší text, je to dobré spraviť po častiach a nie na jednu dlhokánsku nahrávku. A po druhé. Interval po ktorý so stlačeným shiftom 1 čakáte na pípnutie signalizujúce začatie rozpoznávania vášho hlasu sa dá nastaviť. Pokojne ho v nastaveniach Corvus môžete skrátiť len na 1 sekundu.

Ukázali sme si, ako funguje diktovanie hlasom, ktoré môžeme používať v prepisovateľných editačných poliach Corvus. Funkcia sa vyvoláva gestom podržania tlačidla 1-SHIFT, začneme diktovať po zaznení signálu a tlačidlo držíme počas diktovania stlačené. Po uvoľnení sa diktovanie ukončí a rozpoznaný

text zapíše. S pomocou tejto funkcie sme napísali text správy, ako aj vyhľadali príjemcu SMSky. No a potom už len stačilo odoslať. Tak poľahky sme si aj zatelefonovali.

3.13 Brailová klávesnica (1. časť): Začíname

Princíp písania Brailom je jednoduchý. Na obrazovku smartfónu položíte prsty, ako keby ste chceli písať na ozajstnom písacom stroji. Corvus rozpozná polohu prstov a písmeno alebo symbol napíše. Corvus pozná mnoho Brailových tabuliek, preto ani písanie e-mailových adries či pokročilejších symbolov nie je problém. Navyše, s použitím Braillovho písma môžete v editačnom poli text čítať, mazať a upravovať.

Corvus umožňuje používať dve klávesnice súčasne. Na písanie kratších textov tak môžete použiť napríklad písanie 3x4 klávesnicov (štandardné tlačidlá), či klávesnicou QWERTY. Ak sa rozhodnete písať v Braillovom písme stačí telefón otočiť do správnej polohy. Brailová klávesnica má dva režimy. Režim písania v rukách a režim písania na stole.

Režim písania v rukách

Aby sme mohli začať Brailovú klávesnicu používať, je potrebné v nastaveniach aktivovať režim v rukách alebo na stole a súčasne určiť, či chceme Brailovú klávesnicu používať ako primárnu klávesnicu na písanie všetkých textov, alebo ako sekundárnu na písanie len pri otočení telefónu do vhodnej polohy:

- Z Corvus prostredia vyvoláme ponuku, tam nastavenia, časť klávesnica a napokon Konfigurovať písanie Brailom
- Tu zapneme možnosť Režim v rukách
- Zapneme aj možnosť Používať ako sekundárnu klávesnicu pri vhodnom naklonení telefónu

Týmto nastavením sme docielili, že Corvus nám v editačných poliach dovolí používať aj Brailovú klávesnicu. Stačí len telefón správne uchopiť.

Ak chceme začať písať v Braillovom písme, telefón uchopíme nasledovne: Otočíme ho obrazovkou od seba a na šírku. USB port (vstup na nabíjanie) bude na pravej strane. Telefón si chyťte z oboch strán medzi palce a malíčky. Spodná hrana by sa vám mala opierať o malíčky, horná zasa o palce. Zvyšných 6 prstov položte na obrazovku. Rozloženie odporúčame vyskúšať s vypnutým displejom.

Ak chceme teraz písať do editačného poľa, stačí otvoriť editačné pole novej sms správy, poznámky alebo správy v chate. Po uchopení telefónu vyššie popísaným spôsobom sa spustí Brailová klávesnica.

Kalibrácia

Pri prvom spustení Brailovej klávesnice Corvus potrebuje zistiť, ako presne máme rozložené prsty. Kalibrácia prebieha v štyroch krokoch:

- Položte a zodvihnite tri prsty ľavej ruky pre body 1, 2 a 3: Na túto výzvu sa dotknite ukazovákom, prostredníkom a prstenníkom ľavej ruky obrazovky. Prsty položte na obrazovku súčasne, ako keby ste chceli napísať písmeno l.
- Položte a zodvihnite prst ľavej ruky pre bod jeden: Teraz sa dotknite obrazovky prstom, ktorým budete písať bod 1. Zvyčajne je to ukazovák ľavej ruky, ale môžete použiť aj prstenník.

- Položte a zdvihnite tri prsty pravej ruky pre body 4, 5 a 6: Na túto výzvu sa dotknite ukazovák, prostredníkom a prstenníkom pravej ruky obrazovky. Prsty položte na obrazovku súčasne.
- Položte a zdvihnite prst pravej ruky pre bod 4: Teraz sa dotknite obrazovky prstom, ktorým budete písať bod 4. Zvyčajne je to ukazovák pravej ruky, ale môžete použiť aj prstenník.

Teraz môžeme začať písať. Pod prstami ľavej ruky máme body 1, 2, 3. Pod prstami pravej ruky body 4, 5, 6. Predstavte si, že obrazovka vášho telefónu je Pichtov stroj.

Okrem dotykov môžete počas písania na jednotlivých bodoch aj švihad. Švihanie vykonávame smerom do dlane alebo z dlane. Pri švihaní do dlane pokrčíme prsty smerom k dlani. gestá z dlane vykonávame tak, že prsty odťahujeme smerom od dlane. Na začiatok budeme potrebovať tri základné gestá:

- Bod 4 smerom do dlane: medzera
- Bod 4 smerom z dlane: backspace
- Bod 5 smerom do dlane: Nový riadok

Kalibráciu klávesnice nemusíte robiť vždy. Corvus si posledné nastavenie zapamätá. Všimnite si, že počas kalibrácie Corvus vibruje. Takto môžete klávesnicu nastavovať aj v hlučnom prostredí. Corvus rešpektuje nastavenie odozvy klávesnice, ktoré ste si nastavili. Ak budete písať číslce a iné špeciálne symboly, Corvus upozorňuje na prefixy špeciálnymi zvukmi.

3.14 Brailová klávesnica (2. časť): Písanie na stole a nastavenia

Režim písania na stole môžete používať v situáciách, keď máte poruke rovnú podložku, na ktorú si smartfón môžete položiť. Ako rovnú podložku môžete použiť aj kolená. Ak chcete režim písania na stole vyskúšať, je potrebné ho zapnúť v nastaveniach:

- V prostredí Corvusu otvoríme ponuku, nastavenia, klávesnica
- Otvoríme časť Konfigurovať písanie Braillom
- Aktivujeme režim písania na stole

Upozorňujeme, že klávesnica sa aktivuje len v prípade, že máme zapnuté použitie Brailovej klávesnice ako sekundárnej, alebo v prípade, že ste si Brailovú klávesnicu nastavili ako primárnu.

Ak chceme používať písanie na stole, telefón položíme na šírku na vodorovnú plochu. USB port by sa mal nachádzať na pravej strane. Aj tu platí, že režim sa aktivuje automaticky v editačnom poli pri vhodnom naklonení telefónu, ak sme nastavili možnosť používať ako sekundárnu klávesnicu. Alebo automaticky, ak používame Brailovú klávesnicu ako hlavnú klávesnicu. Pri prvom použití sa spustí kalibrácia.

3.15 Brailová klávesnica (3. časť): Práca s textom

Pri písaní na Brailovej klávesnici, v režime na stole i v rukách, môžete používať špeciálne gestá. Napríklad, ak švihnete na štvrtom bode smerom do dlane, napíšete medzeru. Opačným smerom zmažete posledný napísaný znak. Takto môžete švihad nie len na jednom bode, ale dokonca na celých znakoch. Švihanie vykonávame dvoma možnými smermi. Pri švihaní smerom do dlane pokrčíme prsty smerom k dlani. Pri gestách smerom z dlane ťaháme prsty smerom od dlane.

Pohyb v texte

- Šviháním na prvom bode smerom do dlane sa presúvame na predchádzajúci znak
- Opačne, šviháním na prvom bode z dlane sa presúvame na nasledujúci znak
- Šviháním na druhom bode smerom do dlane presúvame kurzor na predchádzajúce slovo
- Šviháním na druhom bode smerom z dlane presúvame kurzor na nasledujúce slovo
- Šviháním na treťom bode smerom do dlane presúvame kurzor na predchádzajúci riadok
- Šviháním na treťom bode smerom z dlane presúvame kurzor na nasledujúci riadok
- Šviháním bodov 2 a 3 smerom do dlane presúvame kurzor na predchádzajúci odsek
- Šviháním bodov 2 a 3 smerom z dlane presúvame kurzor na nasledujúci odsek
- Švihnutím bodov 1 a 3 (písmeno k) smerom do dlane presunieme kurzor na začiatok textu
- Švihnutím bodov 1 a 3 (písmeno k) z dlane, presunieme kurzor na koniec textu

Mazanie

- Najprv presunieme kurzor na miesto, od ktorého chceme mazať
- Švihnutím šiesteho bodu smerom do dlane si pozíciu zapamätáme, vložíme značku
- Následne presunieme kurzor na koniec textu na zmazanie
- Napokon švihneme šiesty bod smerom z dlane, čím vyvoláme mazanie od značky po kurzor

Kopírovanie a vkladanie

- Najprv presunieme kurzor na miesto, od ktorého chceme kopírovať
- Švihnutím šiesteho bodu smerom do dlane si pozíciu zapamätáme, vložíme značku
- Následne presunieme kurzor na koniec textu
- Švihnutím bodov 1 a 4 (písmena c) do dlane text skopírujeme do schránky
- Text zo schránky prilepíme švihnutím bodov 1,2,3,6 (písmena v) alebo bodov 3-6 smerom do dlane
- Gestá sa dajú ľahko zapamätať, analogicky so skratkami ctrl+c, ctrl+v

Ďalšie užitočné gestá

- body 1,5 (písmeno e) do dlane: Dočasne prepína odozvu po znakoch, nastavenie platí len kým klávesnicu nezatvoríte
- body 2,6 do dlane: Dočasne prepína odozvu po slovách, nastavenie platí len kým klávesnicu nezatvoríte
- body 2,3,4,5 (písmeno t) smerom do dlane: Prepína medzi primárnou a sekundárnou Braillovskou tabuľkou, obe sa dajú zvoliť v konfigurácii písania Brailom

Čítací režim

Na čítanie a úpravu textu môžete použiť aj špeciálny čítací režim. Jeho výhodou je, že body nemusíte švihad, stačí sa obrazovky len dotknúť. Čítací režim aktivujete švihnutím písmena R smerom do dlane. V čítacom režime fungujú tieto gestá:

- bod 1: predchádzajúci znak
- bod 4: nasledujúci znak
- bod 2: predchádzajúce slovo
- bod 5: nasledujúce slovo
- bod 3: predchádzajúci riadok
- bod 6: nasledujúci riadok

- Body 2,3: predchádzajúci odsek
- Body 5,6: nasledujúci odsek
- body 1,3: začiatok textu
- body 4,6: koniec textu

V čítacom režime sa nedá písať. Môžete v ňom ale použiť gestá smerom do a z dlane, takže funguje kopírovanie, mazanie, medzera aj backspace.

Čítací režim ukončíme rovnakým gestom, akým sme ho spustili, teda švihnutím písmena R smerom do dlane.

Pokročilé gestá

Na prácu s textom môžete v Brailovej klávesnici využiť aj ďalšie špeciálne gestá. Tie zlučujú do jednej kombinácie bodov niektoré najčastejšie používané úlohy. Konkrétne sú dostupné gestá, ktoré umožňujú rýchle mazanie textu. Vykonávame ich tak, že držíme šiesty bod a súčasne smerom do dlane alebo z dlane posúvame ostatné body. Následne oba body uvoľníme:

- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodu 1 do dlane: Vymaže predchádzajúci znak
- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodu 1 z dlane: Vymaže nasledujúci znak
- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodu 2 do dlane: Vymaže predchádzajúce slovo
- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodu 2 z dlane: Vymaže nasledujúce slovo
- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodu 3 do dlane: Vymaže predchádzajúci riadok
- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodu 3 z dlane: Vymaže nasledujúci riadok
- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodov 2,3 do dlane: vymaže predchádzajúci odsek
- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodov 2,3 z dlane: vymaže nasledujúci odsek
- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodov 1 a 3 (písmeno k) do dlane: Vymaže text od kurzora po začiatok textu
- Pridržanie bodu 6 a švihnutie bodov 1 a 3 (písmeno k) z dlane: Vymaže text od kurzora po koniec textu

Potvrdenie zadaného textu a opustenie editačného poľa

Ak chcete potvrdiť napísaný text, nemusíte telefón otáčať a potvrdzovať poklepaním. Švihnutím bodov 4 a 6 do dlane text potvrdíme. Ak švihnete body 4 a 6 opačným smerom, editačné pole sa zatvorí a text sa neuloží.

Pomocné gestá

Ak počas písania zistíte, že by ste potrebovali znovu spustiť kalibráciu, švihnite písmenom x smerom do dlane. Ak sa vám to nepodarí, môžete resetovať rozloženie bodov v nastaveniach klávesnice.

Ak si chcete gestá na Brailovej klávesnici skúšať alebo si ich pripomenúť, môžete zapnúť Nápovedu. V nápovede bude Corvus len hlásiť, čo gesto robí, ale nič sa nestane. Nápovedu spustíte švihnutím písmena h smerom do dlane. Nápovedu si môžete spustiť aj v čítacom režime.

4. Začíname s Corvus Čítačom

4.1 Základné fungovanie čítača obrazovky

Kalendár, poznámky, budíky a počasie. To všetko môžete pohodlne obsluhovať z prostredia Corvusu. Zatúžili ste však niekedy používať aj iné aplikácie, ktoré bežne používajú známy a kolegovia? Aplikačný set Corvus vás neobmedzuje. Kedykoľvek môžete prostredie Corvusu opustiť. Corvus ale neopustí vás. Pomocou čítača obrazovky vám bude čítať aj prostredie ostatných aplikácií a tiež prostredie operačného systému Android.

Vyberme sa na prieskum nastavení vášho smartfónu. Mnohé nastavenia môžete zmeniť priamo v Corvuse. Ďalšie ponúka samotný operačný systém Android. Je viacero ciest, ako sa k nim dostať. Priamo v prostredí corvusu môžeme ísť cez PONUKA>NASTAVENIA, kde aktivujeme poslednú položku Android nastavenia. A tu opäť poslednú položku, Všetky nastavenia.

Okno, ktoré si teraz ukážeme, sa bude líšiť od toho, ktoré bude na vašom smartfóne. Nastavenia systému sú rôzne pre rôzne zariadenia. Fungovanie čítača obrazovky je ale rovnaké. Keď opustíme prostredie corvusu, ozve sa stúpajúci tón, ktorý upozorňujem na spustenie čítača obrazovky a Corvus nám oznámi základnú informáciu o okne, do ktorého sme sa dostali.

Pohyb po položkách je rovnaký ako v prostredí Corvusu. Medzi položkami sa presúvame šviháním hore a dole. Corvus nám číta, ktorú položku sme zamerali takzvaným fokusom, ktorý reprezentuje náš pohyb po jednotlivých komponentoch okna zobrazených na obrazovke.

Keď sme otvorili okno s nastaveniami, Corvus nás upozornil, že na obrazovke je 32 položiek, ale zobrazilo sa len 14. Je to preto, že celé okno sa nezmestí na obrazovku smartfónu. Preto využívame funkciu rolovania, aby sme sa mohli dostať k častiam, ktoré sú zatiaľ skryté. Rolovanie nám môže pomôcť aj v dlhých zoznamoch, aby sme nemuseli prechádzať všetky položky. Ak chceme rolovať, šviháme dvoma prstami smerom nahor alebo nadol. Ak šviháme nahor, posúvame zobrazenie smerom dopredu a Corvus nám to oznamuje stúpajúcimi tónmi. Opačne, ak sa chceme posunúť dozadu, šviháme dvoma prstami nadol. Corvus nám oznamuje rolovanie smerom dole klesajúcimi tónmi. Predvolene sa o rolovanie nemusíme zaujímať. Corvus nám posúva zobrazenie automaticky. V dlhých zoznamoch ale časom budete chcieť rýchlo preskočiť množstvo položiek tu sa vám posúvanie zide.

Predstavme si situáciu, že chceme nastaviť odomykanie telefónu pomocou odtlačku prsta. Najprv šviháním po prvkoch nájdeme kategóriu Biometrické údaje a zabezpečenie. Rovnako ako v Corvus Prostredí, aj tu potvrdíme položku poklepaním. Opäť sme v okne, tentokrát s konkrétnymi nastaveniami. K nastaveniu odtlačkov prstov sa dostaneme poklepaním na položku odtlačky prstov. Ak sa chceme vrátiť o krok späť, použijeme takisto gesto známe z Corvus prostredia 1-SHIFT švih doľava. Len pripomenieme, že ako SHIFT 1 označujeme tlačidlo na pridávanie hlasitosti.

Ak sa chcete vrátiť späť na domovsku obrazovku, môžete použiť gesto 1-SHIFT doľava a doprava. Stlačte tlačidlo na pridávanie hlasitosti, položte prst na obrazovku, švihnite doľava, držte prst na obrazovke a švihnite doprava. Následne uvoľnite tlačidlo.

Skúste poexperimentovať s nastaveniami vášho telefónu. Nezabudnite, že gestá čítača obrazovky sú často rovnaké ako gestá z prostredia Corvusu, ktoré už poznáte.

4.2 Rýchle nastavenia a notifikačná lišta

Prijaté správy, nastavenia pripojenia, jas obrazovky. Takéto položky obsahuje ponuka Rýchle nastavenia a Panel oznámení, teda notifikačná lišta. Ukážeme si, ako sa k nim dostať.

V systéme Android existuje miesto, kde vám aplikácie priebežne zobrazujú novinky a dôležité informácie. Napríklad nové prijaté správy z Facebooku alebo Whatsappu. Takto máte všetky aktuálne udalosti na jednom mieste. Rovnako viete z tohto miesta rýchlo zapnúť alebo vypnúť mobilné dáta alebo aktivovať letový režim.

Aby ste sa dostali k ponuke Rýchle nastavenia a Panel upozornení, naučíme sa nové gesto. 2-SHIFT dvojsvih zhora nadol. Toto gesto funguje z prostredia Corvusu. Ak sa chcete dostať k ponuke rýchle nastavenia a panel upozornení z bežného prostredia Androidu, teda aj z akejkoľvek bežnej aplikácie, ktorá nie je súčasťou Corvusu, postačí lištu tzv. stiahnuť potiahnutím dvoma prstami zhorného okraja obrazovky smerom dolu.

Po vykonaní vyššie popísaného gesta sa vám najprv vždy otvorí ponuka rýchle nastavenia. Medzi položkami sa presúvame švihanim hore a dole. Túto ponuku si môžete rôzne prispôbovať. Nájdete v nej napríklad mobilné dáta, wifi, bluetooth, letový režim... Konkrétnu funkciu zapíname resp. vypíname, prípadne jej nastavenie meníme poklepaním.

K oznámeniam z aplikácií sa dostaneme gestom, ktoré používame na rolovanie. Švihnutím dvoma prstami zdola na hor. Na niektorých zariadeniach sa z ponuky Rýchlych nastavení na Panel upozornení dostanete gestom 1-SHIFT švih doľava. Spôsob prepínania závisí od konkrétneho výrobcu. Švihanim si opäť pozeráme zobrazené položky. Okrem rýchlych nastavení sa teraz dopracujeme aj k oznámeniam z aplikácií. Po poklepaní na položku sa nám zvyčajne otvorí konkrétna aplikácia na konkrétnom mieste. Napr. takto otvoríme okno konverzácie aplikácie Messenger.

Položiek na Panely oznámení môžete mať časom priveľa. Preto využijeme rolovanie, aby sme sa prepracovali aj k starším udalostiam. Všetky oznámenia môžeme vymazať aktivovaním príslušného tlačidla. To je väčšinou takmer na konci. Z iných návodov si možno spomeniete na gesto dole a doprava. Teraz ho využijeme. Položte prst na obrazovku. Švihnite dole, nechajte prst na obrazovke a švihnite doprava. Kurzor nám teraz skočil na poslednú položku, ktorá je na tomto zariadení názov siete. Hneď nad ňou je ale to, čo hľadáme. Takže švihneme jedným prstom nahor a položku Vymazať oznámenia potvrdíme poklepaním.

Časom pravdepodobne budete chcieť určiť, ktoré aplikácie môžu na panely oznámení zobrazovať upozornenia a ako má vyzeráť okno rýchlych nastavení. Toto môžete upraviť priamo v nastaveniach smartfónu.

4.3 Inteligentný fokus

Keď si pomocou Corvus Čítača obrazovky prezeráte okno aplikácie, môžete sa stretnúť s tým, že sú prvky zbytočne rozdelené akoby do viacerých položiek a vy musíte pričasto švihad. Na jednej strane to má veľkú výhodu, pretože pri takejto interpretácii obrazovky sa Corvus nezdržuje zbytočnou analýzou obsahu, vďaka čomu si zachováva veľmi rýchlu odozvu aj na starších telefónoch. Teda aj tam, kde sa iné čítače správajú lenivo a spomalene. Na druhej strane sú dnes na trhu už veľmi výkonné smartfóny a tak by niektorí používatelia mohli oceniť skôr menej prešvihov na dosiahnutie cieľa, pretože na odozve to nepocítia. Tento problém rieši funkcia s názvom Inteligentný fokus, ktorá je v Corvuse

voliteľná a tak si používatelia môžu na rozdiel od iných čítačov zvoliť sami riešenie, ktoré im lepšie vyhovuje. Teraz si ukážeme, ako Inteligentný fokus funguje a ako ho aktivovať.

Najprv si pozrime, ako napríklad vyzerá okno nastavení zjednodušenia ovládania v smartfóne bez aktivovanej funkcie Inteligentného fokusu. Všimnime si, že ku každému prvku sú pripojené textové informácie, cez ktoré sa musíme postupne prepracovať aj keď z daným prvkom v podstate súvisia. Pri každom prvku, ale aj napr. jeho súvisiacom textovom popise, musíme samostatne švihnúť prstom smerom dole. Corvus ale dokáže súvisiace prvky v mnohých prípadoch zlúčiť dohromady. Stačí aktivovať inteligentný fokus. Funkciu nájdeme v nastaveniach čítača obrazovky.

Vstúpime do PONUKA>NASTAVENIA>ČÍTAČ OBRAZOVKY, kde aktivujeme položku Inteligentný fokus. Poklepaním zmeníme jej stav na Zapnuté.

Keď sa teraz vrátíme do okna s nastaveniami zjednodušenia ovládania zistíme, že teraz nám Corvus spojil popisky k prvkom, takže sme si mohli popis vypočítať rovno pri prvku, alebo preskočiť rovno na ďalší. Inteligentný fokus takto pripája popisky k editačným poliam alebo tlačidlám a zredukuje vám potrebu nadmerného švihania po obrazovke.

4.4 Posuvníky

V Android prostredí sa môžete stretnúť s posuvníkmi. Je to ovládací prvok, ktorým napríklad upravujete hlasitosť telefónu, alebo jas obrazovky.

Ak chceme upraviť hodnotu posuvníka, najprv ho musíme zamerať. Teda, presunúť naň fokus čítača. Vyskúšajme si to napríklad na posuvníku Jas obrazovky, ktorý sa nachádza v ponuke rýchlych nastavení. Z prostredia Corvusu teda aktivujeme ponuku rýchlych nastavení gestom 2-SHIFT dvojšvih smerom dolu. Na obrazovke sa objaví ponuka rýchlych nastavení a pretože tá patrí do prostredia Androidu, súčasne sa aktivuje aj čítač obrazovky. Následne nájdeme požadovaný posuvník Jas obrazovky a to buď postupným prešvihaním obsahu obrazovky smerom dolu, alebo skúmaním dotykcom.

Ak chceme upraviť hodnotu posuvníka, najprv Corvusu povieme, že chceme s posuvníkom pracovať. Stačí, ak teraz stlačíme a uvoľníme tlačidlo 1-SHIFT. Teraz upravujeme hodnotu posuvníka švihom doprava, alebo doľava.

Druhá možnosť sa nachádza v kontextovej ponuke. Tú vyvoláme gestom hore a doprava. Položíme prst na obrazovku, švihneme hore a hneď za tým švihneme doprava. Potom prst uvoľníme. V kontextovej ponuke švihom dole sa presunieme na možnosť Zadať hodnotu posuvníka. Po poklepaní sa zobrazí editačné pole, do ktorého môžeme presné číslo zapísať. Corvus nám vždy oznámi rozsah, ktorý sa dá zadať.

S posuvníkmi sa okrem jasů môžete v Android prostredí stretnúť napríklad aj v hudobných prehrávačoch, prípadne pri nastaveniach hlasitosti a veľkosti písma.

4.5 Nedávne, domov, späť

Existujú tlačidlá, ktoré sa zobrazujú takmer vo všetkých aplikáciách. Určite poznáte tlačidlo Domov. Môže ísť o fyzické tlačidlo, ale čoraz častejšie je to dotykové tlačidlo v strede dolnej časti obrazovky. Okolo neho sú ešte tlačidlá Späť a Nedávne, ktoré sa niekedy označujú aj ako tlačidlá bežiacich aplikácií. Ukážeme si, ako tieto tlačidlá fungujú.

Tlačidlá Nedávne, Domov a Späť sú zobrazené v dolnej časti obrazovky. Môžeme ich nájsť napríklad aj v okne rýchlych nastavení, ktoré otvoríme gestom 2-SHIFT dvojšvih dole.

Teraz využijeme skúmanie dotykom. Položíme prst na spodnú časť obrazovky a posúvame prst zľava doprava. Je užitočné si aspoň zhruba zapamätať polohu jednotlivých tlačidiel, kde sme ich prstom lokalizovali. Ak chceme konkrétne tlačidlo aktivovať, stačí po jeho zameraní poklepať kdekoľvek po obrazovke.

Tlačidlo Späť nás vráti vždy o krok späť. Čítač obrazovky Corvusu nám za týmto účelom poskytuje aj skratku 1-SHIFT švih doľava, ktorá prakticky vykoná to isté.

Druhé v poradí je tlačidlo domov. Ani toto tlačidlo nemusíte hľadať, keďže v Corvus čítači máme k nemu priradenú skratku 1-SHIFT švihnutie doľava a doprava. Stlačte tlačidlo na pridávanie hlasitosti (teda 1-SHIFT), položte prst na obrazovku švihnite doľava, držte prst na obrazovke a švihnite doprava. Následne uvoľníte tlačidlo hlasitosti a Corvus vás preniesie na hlavnú, teda domovskú obrazovku. Zapamätanie pozície samostatného tlačidla Home na obrazovke sa ale môže zísť, ak sa nám z nejakého dôvodu čítač vypne a my sa potrebujeme vrátiť na hlavnú obrazovku Corvusu, do jeho ozvučeného prostredia.

Tretím z tlačidiel, obvykle umiestnené úplne naľavo (no pri niektorých telefónoch naopak napravo), je tlačidlo Nedávne (alebo inak povedané, tlačidlo bežiacich aplikácií). Po poklepaní naň sa dostaneme do okna, v ktorom sú zobrazené všetky android aplikácie, ktoré sme nedávno mali otvorené a bežia nám ešte na pozadí.

Toto okno vyzerá na rôznych zariadeniach rôzne. Prezrite si ho skúmaním dotykom, nie vždy tu totiž musí fungovať aj štandardné prešvihávanie obrazovky z hora dole. Vyskúšajte, ako to je u vás.

Na konci tohto okna je zvyčajne tlačidlo, ktorým môžeme všetky aplikácie ukončiť. Tlačidlo nájdeme švihnutím dole a doprava. Poklepaním ho potvrdíme a všetky bežiace aplikácie sa zatvoria. Samozrejme sa nemusíte báť túto funkciu použiť. Corvus a jeho čítač bežať ostane a vy sa po aktivácii tlačidla na zatvorenie bežiacich aplikácií ocitnete opäť na hlavnej - domovskej obrazovke Corvusu.

V novších verziách operačného systému Android sa môžete stretnúť s tým, že v spodnej časti obrazovky tieto tlačidlá vôbec nenájdete, alebo nájdete len niektoré z nich. V takom prípade ale stále môžete používať ako alternatívu už spomínané gestá Corvusu. Už sme povedali, že tlačidlo Domov môžeme aktivovať gestom 1-SHIFT švihnutie doľava a doprava a tlačidlo Späť gestom 1-SHIFT švihnutie doľava. Ak ale ovládáte niekedy telefón jednou rukou, môžu sa vám zísť práve aj tlačidlá v spodnej časti obrazovky.

4.6 Dole a doprava

Určite to poznáte. Prehrňate sa v konverzáciách len preto, aby ste našli tlačidlo napísať novú správu. V Messengeri, Whatsape, všade je to tlačidlo úplne na konci. Dnes si ukážeme, ako ušetriť drahocenné minúty. A budeme trochu kresliť.

Sme v okne aplikácie Whatsapp a chceme napísať novú správu niekomu, koho nemáme v zozname naposledy použitých kontaktov. Hľadáme tlačidlo Nový chat. Prvá možnosť je rolovať zoznam, až kým sa k nemu neprepracujeme. Zdá sa ale, že takto nám to bude trvať ešte dlho. V takýchto situáciách nám pomôže gesto švih dole a doprava. Položíme prst na obrazovku, švihneme dole, prst stále držíme na obrazovke a švihneme doprava. To spôsobí, že Corvus skočí na posledný prvok na obrazovke. V našom prípade na položku nový chat.

Gesto funguje aj opačne. Ak sa chceme vrátiť na začiatok zoznamu správ, nakreslíme čiaru hore a doľava. Položíme prst na obrazovku, švihne hore, prst stále držíme na obrazovke a švihne doľava.

Tieto gestá sú užitočné aj pri prehliadaní webových stránok. Ak máte otvorenú webovú stránku v prehliadači Google chrome, môžete sa rýchlo dostať na ponuku aplikácie Chrome a adresný riadok švihnutím dole a doprava. Môžeme si to vyskúšať. Spustíme prehliadač Chrome. Otvorí sa nám domovská stránka. My ale chceme zadať novú adresu. Švihne dole a doprava, čím sa presunieme na koniec webového prvku a dostaneme sa na ponuku aplikácie Chrome. Tam teraz môžeme zadať adresu webovej stránky, ktorú chceme otvoriť.

4.7 Použitie brailovej klávesnice v Corvus čítači

Ak používate pri práci počítač, určite ste si časom osvojili nejaké klávesové skratky. Možno ste aj pri vašom smartfóne zatúžili mať niekedy pri sebe klávesnicu, pomocou ktorej by ste sa mohli rýchlo pohybovať po Android aplikáciách. Dobrá správa je, že takú klávesnicu môžete skutočne mať a pritom ju nemusíte nosiť so sebou.

Ak ste doteraz na písanie v editačných poliach nevyužívali brailovú klávesnicu, odporúčame vám najprv sa oboznámiť s jej fungovaním v prostredí Corvus. Môžu vám v tom pomôcť aj návody k brailovej klávesnici, ktoré prinášame v predchádzajúcich kapitolách tejto príručky. V tomto návode predpokladáme, že brailovú klávesnicu používate na písanie a poznáte gestá na brailovej klávesnici.

Dôležité upozornenie: Funkcie brailovej klávesnice môžete v prostredí čítača obrazovky využívať až od Androidu 13.

Aby ste mohli využívať brailovú klávesnicu v prostredí čítača obrazovky, je potrebné povoliť rozšírené gestá a tiež povoliť ovládanie s použitím brailu:

- Aktivujte hlavnú ponuku > nastavenia > gestá > gestá v čítači obrazovky. zapnite voľbu rozšírené gestá.
- Z hlavnej ponuky v časti nastavenia > čítač obrazovky aktivujte možnosť Povoľiť ovládanie s použitím brailu.

Odteraz sa brailová klávesnica aktivuje aj v čítači obrazovky, ak nastavíte telefón do príslušnej polohy. Nastavenie sa riadi nastavením brailovej klávesnice. Ak teda používate režim v rukách, klávesnica sa aktivuje, ak telefón nakloníte na jednu z hrán. Ak používate režim na stole, klávesnica sa aktivuje ak telefón umiestnite do vodorovnej polohy.

- Spustíte ľubovoľnú Android aplikáciu.
- Otočte telefón do požadovanej polohy. Ak používate brailovú klávesnicu v režime v rukách, otočte telefón na hranu. Ak používate režim na stole, položte telefón vodorovne tak, ako keby ste chceli písať na brailovej klávesnici v editačnom poli.

Na ovládanie je teraz možné použiť tieto skratky:

- Bod 1 z dlane: Nasledujúci objekt (rovnako ako gesto švih dole).
- Bod 1 do dlane: Predchádzajúci objekt (rovnako ako gesto švih hore).
- Bod 3 do dlane: Roluj nahor (rovnako ako dvojšvih hore).
- Bod 3 z dlane: Roluj nadol (rovnako ako dvojšvih dole).
- Body 1 a 3 do dlane: Skočiť pred veľký objekt (rovnako ako gesto hore a doľava).

- Body 1 a 3 z dlane: Skočiť za veľký objekt (rovnako ako gesto dole a doprava).
- Body 4 a 6 do dlane: Kliknutie na objekt (rovnako ako poklepanie).
- Body 4 a 6 z dlane: Tlačidlo späť (rovnako ako 1-SHIFT švih doľava, prípadne tlačidlo späť v spodnej časti obrazovky).
- Body 4 a 5 do dlane: Domov (rovnako ako podržanie 2-SHIFT, prípadne gesto 1-dôľava a doprava alebo stlačenie tlačidla domov v spodnej časti obrazovky).
- Body 5 a 6 do dlane: Prehľad (rovnako ako tlačidlo nedávne v spodnej časti obrazovky).
- Body 4, 5, 6 do dlane: Panel upozornení.
- Body 4, 5, 6 z dlane: Panel rýchlych nastavení.
- m do dlane: kontextová ponuka.
- m z dlane: akcie prístupnosti.
- s do dlane: plynulé čítanie.

Na pohyb po prvkoch použite:

- b: Nasledujúce tlačidlo.
- C: Nasledujúce začiatkové políčko.
- e: Nasledujúce editačné pole.
- s: Nasledujúci posuvník.

Vyššie spomenuté skratky zamerajú nasledujúci typ prvku. V opačnom smere sa môžete pohybovať tak, že pred písmeno stlačíte šiesty bod. Napríklad na predchádzajúce editačné pole prejdete stlačením bodu 6 a následne napísaním písmena e.

ak si chcete skratky pripomenúť, môžete spustiť nápoedu. Švihnite písmeno h do dlane. Následne vám po vykonaní skratky alebo gesta Corvus oznámi jej funkciu. Nápoedu vypnete opätovným švihnutím písmena h do dlane.

Ak vám nevyhovuje pri písaní na brailovej klávesnici ani režim v rukách ani režim na stole, môžete si vytvoriť vlastnú polohu, ktorá vám bude vyhovovať. V nastaveniach brailovej klávesnice vypnite možnosť automatický režim prispôsobovať podľa polohy zariadenia. Následne, ak chcete písať na brailovej klávesnici, použite gesto 1-SHIFT švihnutie tromi prstami hore. Toto gesto funguje v čítači obrazovky aj v prostredí Corvus.

4.8 Práca s webovými stránkami

4.8.1 Začíname s webom

Uvažovali ste niekedy nad tým, že by ste si v smartfóne prezerali webové stránky? V tomto návode si ukážeme, ako sa vo webovom prehliadači gestami pohybovať aj po prvkoch na webových stránkach.

k ste zvyknutí prezerať si webové stránky v počítači, pravdepodobne na prechod po prvkoch používate klávesové skratky. Písmenom H napríklad skáčete po nadpisoch. Podobne to funguje aj v smartfóne, len s tým rozdielom, že budeme používať gestá. Na novších smartfónoch je možné používať aj brailovú klávesnicu, na ktorej môžete po prvkoch prechádzať písmenami. Postupne si ukážeme, ako sa pohybovať po webových stránkach, ako prechádzať po jednotlivých prvkoch, ako si definovať gestá pre najčastejšie používané typy prvkov a ako si upraviť zoznam objektov, ktoré nepoužívate. Ukážeme si tiež, ako prezerať webové stránky pomocou brailovej klávesnice. Návod je rozdelený do viacerých

častí. V prvej časti si ukážeme ako načítať webovú stránku a prepínať objekty, medzi ktorými sa chceme pohybovať.

Internetové stránky môžu byť jednoduché, ale aj veľmi rozsiahle. Návod sme pripravili tak, aby sa rýchlo zorientovali aj tí používatelia, ktorí webové stránky prezerajú len v smartfóne a nemajú skúsenosti s prezeraním webu v počítači.

V tomto návode budeme používať prehliadač Google Chrome. Dobré skúsenosti máme však aj s inými prehliadačmi, napríklad Microsoft Edge. Ovládanie prehliadačov sa môže líšiť, ale pohyb po prvkoch na samotných webových stránkach je rovnaký.

Po spustení prehliadača Google Chrome sa ocitnete na domovskej stránke, alebo na stránke, ktorú ste navštívili naposledy. Do editačného poľa na zadanie novej webovej adresy prejdete gestom dole a doprava. To znamená, že švihnete prstom dole, prst držíte na obrazovke a švihnete doprava. Tým skočíte za veľký objekt, v tomto prípade preskočíte celú načítanú webovú stránku. Dostanete sa k ďalším možnostiam prehliadača. Postupným švihnutím dole narazíte na editačné pole pre zadanie adresy. Poklepte a zadajte adresu.

Tip: Do tohto editačného poľa je možné v prehliadači Chrome zadať aj to, čo hľadáte, napríklad “recept na polievku” alebo “nehnuteľnosti v meste”.

Po načítaní stránky si môžete celý obsah prezerať švihnutím dole smerom dopredu a švihnutím hore smerom dozadu. Zameraný prvok (odkaz, tlačidlo, editačné pole) aktivujete poklepaním.

Všimnite si, že v priestore webovej stránky sa zmení výška hlasového výstupu. Takto Corvus rozlišuje rozhranie aplikácie a webovej stránky. Zmenu výšky hlasu si môžete prispôsobiť v nastaveniach reči.

Vyššie načrtnuté prezeranie webových stránok je jednoduché, ale veľmi zdĺhavé. Na webových stránkach väčšinou hľadáme niečo konkrétne. Napríklad ak si chceme prečítať článok, hľadáme nadpis. Ak budeme vyplňať nejaký formulár, zaujímajú nás formulárové prvky. Môžeme určiť, po akých objektoch sa chceme na stránke pohybovať. Corvus tak bude preskakovať už len medzi konkrétnymi objektmi.

Zvyčajne sa na webových stránkach používajú nadpisy na označenie nadpisov článkov, nadpisy sa tiež používajú aj na označenie výsledkov hľadania. Ak chceme prechádzať po nadpisoch, najprv je potrebné nastaviť typ objektu, po ktorom chceme prechádzať. Urobíme to gestom 1-SHIFT švih dole, prípadne 1-SHIFT švih hore. Následne po vybratí typu objektov prechádzame švihnutím doľava a doprava.

Uvedomte si, že stále funguje aj švihnutie dole. Ak sa teda pri nejakom nadpise zastavíme, švihnutím dole pokračujeme v čítaní obsahu a nič nepreskakujeme.

Na webových stránkach je možné spustiť plynulé čítanie gestom 1-SHIFT švih doprava. Zastavíte ho tlačidlom 2-SHIFT.

Pomocou gesta 1-SHIFT švihnutie hore a dole je možné zamerať rôzne typy objektov, napríklad formulárové prvky, tlačidlá, tabuľky, slová, znaky a podobne.

4.8.2 Nastavenia prezerania webov

Prezeranie webových stránok v smartfóne sa vám môže zdať zdĺhavé. Na tomto mieste si ukážeme, ako si zúžiť zoznam dostupných objektov, ktoré sú dostupné pri prepínaní gestom 1-SHIFT švihnutie hore a dole. Tiež si ukážeme, ako si definovať gestá na najčastejšie používané prvky.

Určite ste postrehli, že pri prechádzaní dostupných objektov na webových stránkach je dostupných pomerne veľa možností. Mnohé z nich nepoužívate a chceli by ste zoznam zúžiť. Alebo by ste v zozname chceli ponechať práve tie, ktoré nepoužívate a na tie, ktoré používate často si definovať vlastné gestá.

Zoznam objektov dostupných cez gestá 1-SHIFT švihanie hore a dole je možné zúžiť. Môžete tak vylúčiť objekty, ktoré často nepoužívate.

- Z hlavnej ponuky aktivujte nastavenia, čítač obrazovky, skryté preferované objekty na webe.
- Šviháním hore a dole prechádzajte po dostupných objektoch.
- Tie, ktoré chcete v zozname vynechať, označte švihnutím doprava.
- Zatvorte nastavenie poklepaním.

Môžete určiť aj typ objektu, ktorý bude predvolený. Teda po načítaní webovej stránky bude automaticky nastavený tento typ a môžete ho automaticky nájsť šviháním doprava a doľava. Urobíte to v nastaveniach > čítač obrazovky > predvolený preferovaný objekt. Tu zvolíte jeden z dostupných objektov.

Na pohyb po objektoch je možné definovať aj vlastné skratky. Postupujte nasledovne:

- Z ponuky otvorte nastavenia > gestá > gestá v čítači obrazovky > gestá na webe
- Z kontextovej ponuky aktivujte položku definovať skratku
- V okne, ktoré sa otvorí je viacero možností: Položka Shift určuje, či bude vaše gesto využívať shift.
- Položka gesto určuje konkrétne gesto, ktoré budete používať. Napríklad trojšvih nahor.
- Položka funkcia určuje konkrétnu funkciu. Napríklad prechod na predchádzajúci formulárový prvok.
- Nastavenie uložíte aktivovaním položky uložiť.

Pripomeňme, že Corvus rozlišuje medzi oblasťou webovej stránky a oblasťou aplikácie, takže je možné používať rôzne kombinácie skratiek a gest pre web a pre aplikácie.

Časom pravdepodobne prídete na to, že niektoré typy objektov chcete mať v zozname dostupných objektov a na iné si radšej nastavíte konkrétne gestá. Je len na vás, ako budete postupovať, Corvus v tomto smere umožňuje skutočne veľkú kreativitu. Ak používate brailovú klávesnicu, odporúčame vám prejsť si aj návod, v ktorom popisujeme, ako sa na webe pohybovať s použitím brailovej klávesnice.

4.8.3 Použitie brailovej klávesnice na webe

Používate váš smartfón na prezeranie webových stránok? Využívate gestá na pohyb po rôznych typoch objektov? Podobne ako pohyb v bežných aplikáciách Androidu, aj navigácia po webových dokumentoch môže byť ešte rýchlejšia s použitím brailovej klávesnice. Odporúčame vám ale najprv sa oboznámiť s jej fungovaním v predchádzajúcich kapitolách tejto príručky.

Aby ste mohli využívať brailovú klávesnicu v prostredí čítača obrazovky, je potrebné povoliť rozšírené gestá a tiež povoliť ovládanie s použitím brailu tak, ako je popísané v kapitole o využívaní brailovej klávesnice s Corvus Čítačom. Po spustení prehliadača Google Chrome sa načíta domovská stránka alebo stránka, na ktorej ste boli naposledy. Od tohto momentu už môžete používať len brailovú klávesnicu. Nakloňte telefón na hranu, ak používate režim v rukách, alebo ho položte vodorovne, ak ste zvyknutí používať režim na stole. Corvus oznámi aktivovanie klávesnice. Ak používate rýchlu navigáciu na webových stránkach v počítači, na používané skratky si rýchlo zvyknete:

- Švihnutím bodu 1 z dlane sa pohybujete po stránke smerom dopredu.
- Švihnutím bodu 1 do dlane sa pohybujete po stránke smerom dozadu.
- Ak chcete načítať novú webovú adresu, prejdite za veľký objekt, body 1 a 3 švihnite smerom z dlane.
- Na editačné pole pre zadanie adresy skočte stlačením písmena e.
- Ak chcete potvrdiť editačné pole pre zadanie adresy, švihnite body 4 a 6 do dlane. Rovnako po zadaní adresy švihnite body 4 a 6 do dlane.
- Písmenom h sa presúvate po nadpisoch smerom dopredu.
- Písmenom K prechádzate po odkazoch smerom dopredu.
- Písmenom B sa presúvate po tlačidlách smerom dopredu.
- Písmenom C po začiarňovacích poliach.
- Písmenom F po formulárových prvkoch.
- Písmenom l po zoznamoch.
- Písmenom t po tabuľkách.

Uvedené skratky nás posúvajú smerom dopredu. Ak chceme ísť v opačnom smere, používame veľké písmená, teda napríklad v Slovenskej norme Pred písmeno vložíme bod 6. Napríklad na predchádzajúci formulárový prvok prejdeme tak, že stlačíme najprv samostatne bod 6 a následne písmeno f.

Ak chceme prechádzať napríklad po nadpisoch tretej úrovne, stlačíme najprv číselný znak (body 3, 4, 5, 6) nasledovaný písmenom c (body 1, 4).

Môžete tiež prechádzať po nadpisoch konkrétnej úrovne v opačnom smere. V takom prípade napíšete najprv body 4, 5 (prefix pre grécke písmená) a následne číslo nadpisu, napríklad body 1, 4 pre nadpis tretej úrovne.

Ďalšie užitočné gestá na brailovej klávesnici

- Z brailovej klávesnice môžeme prejsť aj o stránku späť, teda stlačiť tlačidlo späť, podobne ako keď vykonáme gesto 1-SHIFT švihnutie doľava. Urobíme to švihnutím bodov 4, 6 z dlane.
- Na domovskú obrazovku sa vrátíme švihnutím bodov 4 a 5 smerom do dlane.

4.9 Smartfón s Corvus Čítačom dočasne v rukách vidiaceho

Už vieme, že v prostredí Androidu môžeme používať rôzne gestá Corvus. Môžete sa ale dostať do situácie, že vám chce so smartfónom pomôcť niekto, kto Corvus, resp. všeobecne špecifiká ovládania smartfónov nevidiacimi, nepozná. Vidiacu osobu môže Corvus prinajlepšom vyrušovať, no často až iritovať. Vidiaci len málo kedy chápu, že spôsob ovládania smartfónov nevidiacimi musí byť už z princípu iný voči tomu, ako sú naň zvyknutí oni sami. Nakoniec, podobná situácia je aj pri osobných počítačoch a ich ovládanie nie prostredníctvom počítačovej myši, ale výlučne prostredníctvom klávesnice.

Predstavme si situáciu, že si chce vidiaci niečo pozrieť na vašom smartfóne, alebo vám chce pomôcť niečo nastaviť. V takom prípade pravdepodobne budete chcieť urobiť pár úprav, aby ho mohol používať.

Funkcie čítača obrazovky sa v zásade dajú vypnúť dvoma spôsobmi.

Prvý spôsob je skôr vhodný na trvalé vypnutie čítača. Využívajú ho skôr slabozrakí používatelia, ktorí ešte na telefón čiastočne vidia a po opustení Corvus Prostredia nechcú automaticky čítač spúšťať. V tom prípade v nastavení čítača, ktoré nájdete v PONUKA>NASTAVENIA>ČÍTAČ OBRAZOVKY deaktivujú položku Automaticky aktivovať pri opustení Corvusu. Ak je táto položka nastavená na Vypnuté, Čítač sa pri spustení bežnej Android aplikácie, či aktivovaní ponuky rýchlych nastavení a panelu s upozoreniami nespustí a telefón sa bude správať presne tak, ako vidiaci očakávajú. Ak túto možnosť nastavíte z dôvodu, že chcete telefón na čas zveriť do rúk vidiaceho nezabudnite, že keď vám bude telefón vracat', nebude fungovať ani návratové gesto na domovskú obrazovku Corvusu. Preto ho budete musieť požiadať, aby aktivoval, alebo sa sami naučiť aktivovať tlačidlo HOME, ktoré je obvykle umiestnené v strede spodnej časti obrazovky, alebo pod ňou. V Corvus Prostredí si potom už funkcie čítača po opustení Corvusu opätovne ľahko aktivujete.

Pri potrebe dočasného vypnutia čítača v prostredí ktorejkoľvek Android aplikácie, v nastaveniach Androidu a tiež na Panely upozornení a v ponuke rýchlych nastavení je ale vhodnejšia skôr druhá možnosť. Stačí, ak stlačíte obe tlačidlá hlasitosti (na stíšovanie a zároveň na jej zvyšovanie) tak, že najprv stlačíte tlačidlo pre pridávanie hlasitosti, držíte ho stlačené, k nemu pritlačíte tlačidlo pre znižovanie hlasitosti a potom ich pustíte.

Ozve sa charakteristický zvuk, ktorým Corvus upozorňuje, že sú vypnuté funkcie čítača obrazovky. Teraz nefunguje švihanie po prvkoch, ani poklepanie na aktivovanie prvku. Telefón sa správa takmer rovnako, ako keby Corvus nebol nainštalovaný. Režim deaktivujete rovnakou skratkou.

Táto skratka je ale predvolene vypnutá. Ak ju chceme zapnúť, aby sme ju mohli používať, nájdeme ju v nastaveniach Corvusu, no tento krát v sekcii Gestá. Tu potvrdíme položku Gestá v čítači obrazovky. Následne položku Povolit' skratku pre prepínanie prezerania dotykom nastavíme na Zapnuté.

Takto môžeme v Android aplikáciách, alebo v nastaveniach, kombinovaným stlačením tlačidiel hlasitosti zapínať a vypínať skúmanie dotykom. Uvedomte si, že súčasné stlačenie hlasitosti slúži na aktiváciu resp. deaktiváciu čítača poskytovanú systémom (viď popis nastavení vyššie) a je obsluhované Androidom, Kombinované stlačenie, opísané vyššie slúži na aktiváciu a deaktiváciu špeciálneho režimu Corvus čítača.

Nezabudnite, že keď zveríte telefón vidiacej osobe, mali by ste vypnúť tienenie a prípadne zvýšiť jas a prípadne aj zmeniť predvolenú klávesnicu.

5. A čo potom - záverom

Ak budete túžiť po ďalších informáciách neváhajte dôkladne preskúmať naše webové stránky. Okrem Corvusu na stiahnutie na nich nájdete aj kompletnú používateľskú príručku a ďalšie užitočné informácie.

Tiež vám odporúčame prezrieť si aj Corvus Pomocníka priamo v aplikačnom sete Corvus, kde nájdete napríklad zoznamy použitých Gest v Corvuse.

No a kontextovú nápovedu v Corvus Prostredí vyvoláte gestom 2-SHIFT + DVOJITÉ POKLEPANIE (teda stlačením hlasitosti dole a súčasne poklepaním dvoma prstami po obrazovke).

Záverom nám dovoľte popriať vám nie len veľa zábavy s Corvusom, ale predovšetkým aby sa náš aplikačný set stal vašim nenahraditeľným pomocníkom vo vašom každodennom živote. Rovnako sa tešíme aj na vašu spätnú väzbu, či a ako vám táto príručka a predovšetkým Corvus pomohli a aké ďalšie vylepšenia by ste v nich ocenili.

Viac na www.corvuskit.com